

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un jum. . 14 c
Pe o lună . 2.40 c

Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA:
Strada Deák Ferenc Nr. 20
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțămite publice și Loc
deschis costă fiecare șir
20 fileri.
Manuscripte nu să înapo-
iază.

Dreptul tăcerii.

De Octavian Goșu.

Ziarul „Tribuna” pare a fi introdus în coloanele sale în timpul din urmă o nouă rubrică destul de interesantă, în orice caz foarte caracteristică pentru împrejurările dela noi. Rubrica poartă titlul sugestiv: „Ce-i cu trădarea?” Și conține ecouri din diferite centre asupra unei chestiuni, care a ridicat valuri mari în publicistică de-un an încoace, răscolind un potop de patimi și umplând de serioase îngrijiri lumea noastră cum se cade.

E povestea cu „trădarea” acestui ziar, lansată din partea unor oameni de bun nume, cu scopul declarat de-a zdrobi existența vioiului organ de publicitate. Redacția, apropiindu-se acum aniversarea zilei fără noroc, când comitetul național a hotărât distrugerea „Tribunei”, a aruncat vorba din nou după atâtea luni de frământare stearpă: *Ei bine, ce-i cu „trădarea”?* Intrebarea asta a scos din nou la suprafață o poveste bizară și acum din toate colțurile se ridică glasuri din ce în ce mai neliniștite, cari cer lămuriri autorilor acestei acuze și vor să se dumirească pe deplin într-o afacere de ordin public.

În adevăr acum basmul e pe sfârșite, așa că ne putem gândi cu toată liniștea la peripețiile prin cari a trecut, fără primejdia de-a ne pierde cumpătul. Vai, ce poveste urâtă! Acum se împlinște anul, de când ne-am pomenit din bun senin cu un chiot cumplit, care da alarma, vestind lumii „trădarea” Tribunei. Sunt încă în amintirea tuturor fazele nenorocitei tragicomedii, cu toată vârtoarea ei de patimi și de cerneală. Oameni socotiți în toată firea și-au pierdut sărita, au invocat numele lui Jeszenszky și Tisza, au scris lungi articole cu tâlcuiri misterioase, au făcut combinații asupra poftelor ascunse cari dorm în sufletul deaproapelui și încercându-se într'un labirint de bănuieli nedeslușite, enervându-se tot mai mult, au înlocuit repede îndrumările rațiunii prin violențe și injurii. Rezultatul s'a văzut: o strașnică ceartă, al cărei epitet e bine să-l sacrificăm. Până în cele mai adânci fibre ale societății noastre a pătruns duhul otrăvitor al acestei vrajbe semănate cu meșteșug. Lumea s'a împărțit în tabere și și-a dat curs liber tuturor îndoielilor chinuitoare, ce se pot naște în atmosfera morală a unui biet popor sbuciumat de toate amărăciunile apăsării politice. Cum știm, comitetul național a fost silit să ia sub ocrotirea lui această penibilă greșală de tact a unor oameni, chemându-se în ajutor autoritatea și prestigiul acestei corporații cu rost adânc în frământările noastre din trecut, pentru a nimici o instituție înjghebată cu trudă de cincisprezece ani. Știm de asemenea, că toată campania

asta, care s'a inaugurat cu înființarea unui nou organ de publicitate în Arad, a dat din greș în greș, înstrăinându-și cu încetul toate condeiele mai de seamă ale cărturării dela noi și provocând două tabere în sânul unui popor, pentru care unitatea e o dogmă de viață.

Ei bine, acum au trecut toate aceste valuri urite, vremea de război s'a încheiat, cartușe nu mai sunt, dar vorba: *unde-i „trădarea”?* De ce-a fost la adică toată volbura asta grozavă, cari sunt acum după un an temeiurile din cari a pornit, care e ținta ce-a urmărit, unde sunt avantajile pe cari le-a câștigat neamul nostru în schimbul neliniștei lui de un an întreg? Fiecare preot și fiecare învățător, — sentinele răslețe, cari nu pot sta la postul lor cu sufletul săpat de nesiguranță, — își poate pune cu drept cuvânt această întrebare și poate pretinde răspuns. Tot așa ne putem întreba și noi cu toții, cari ne dăm seama, că seriozitatea tragică a situației noastre, nu îngăduie nimănui astăzi glume de carnaval pe socoteala unui popor bătut de toate nevoile.

La toate aceste întrebări legitime însă lumea nu primește nici un răspuns. E atât de ciudată în acest caz tăcerea, încât nici nu poți încerca să-i faci psihologia, fără a te pierde în presupuneri sinistre și îndoieli puțin edificatoare. Ziarul „Românul”, singurul făt al acestui vifor de-un an, — face pe seriosul, publică interminabile perioade în chestiuni de drept public, nu mai poate de interes pentru starea Turcilor în Tripolitania și are amănunte zilnice despre soarta banditului Pantelimon, dar despre povestea „trădării”, prin care și-a legitimat existența, nu mai suflă nici un cuvânt, cași când totul s'ar fi îngropat, ca și când toate lucrurile ar fi în perfectă ordine și noi am fi trăit de când lumea în cea mai dulce frățietate evanghelică...

Nu mai vorbim de consecvență, o considerație destul de apreciabilă în publicistică, care ar putea să lumineze pe oamenii noștri, că tăcerea e de respectat numai în anumite cazuri și că după ce ai aruncat o acuzație, trebuie să-ți dai silința s'o justifici prin argumente, dacă peste tot ții la respectul deaproapelui. Cum zic, de consecvență nu mai vorbim, fiindcă dacă nu și-ar fi pierdut sămânța cu desăvârșire în redacția „Românului” această virtute, atunci și subsemnatul ar primi oare-cari pedepse meritate în urma articolelor publicate în „Tribuna”, pentru cari a fost cu prisosință înjurat la timpul său, smulgându-i-se fragmente fără șir, și pe cari astăzi, când sunt supuse controlului public într'un volum de douăzeci de coale, nobilii adversari nu le mai văd cu nici un ochiu...

Dar sunt și îndatoriri mai mari decât consecvența, e simțul de dreptate al omului echilibrat, de care trebuie să ție seamă orice publicist, ori cât de mediocru. Acest simț elementar de dreptate ar trebui să-i îndemne acum după un an de zile: *sau să lămurească o cauză de extremă gravitate aruncată unei gazete, sau să-și recunoască geșala și prin iertarea ce se acordă păcatului ispășit, să pregătească platforma unei păci sincere și a unei înțelegeri netulburate între frați.*

Deci ori una, ori alta, fiindcă numai așa se poate pune capăt unei situații imposibile, ce s'a creiat prin multele hotărâri, declarații și articole fără căpătâi, — dar mai ales prin înființarea unei gazete noi în Arad, al cărei drept de existență în acest oraș încă nimeni, dar absolut nimeni, nu l'a putut justifica.

Sfărmați deci obezile tăcerii, iubiti confrăți! Vorbiți liniștit, convingător, cu răceala argumentelor cari nu iartă. Nu trebuie imediat să ne certăm, să sculăm lumea și să ne dăm în spectacol rușinos! Putem vorbi calm și putem lumina împreună rostul acestei învinuiri grele: *ce-i cu trădarea?* Iată avem un public cetitor cumpătat, destul de potolit acum după o hartă de douăsprezece luni, tribunalul lui cinstit să facă dreptate... Spuneți deci ceva, cum vă iartă sufletul, dar nu mai tăceți, pentru Dumnezeu, că nu șade bine de loc seriozitatea asta tomnatică, care cearcă zadarnic să-și aștearnă vâlul mohorât peste amintirile vitejilor de eri...

Dreptul tăcerii îl au numai acei cumiști, cari privesc lumea din înălțimea unei contemplanții calme, oameni chibzuiți cari cu o pătrundere liniștită judecă dela mal fluviul vast al vieții, dându-și seama de toată bătaia valurilor... Acești resemnați, acești filosofi, acești judecători au dreptul tăcerii, fiindcă tăcerea lor înseamnă înțelepciune. Dar când cineva dă busna în târg, ziua în amiaza mare, își răsfărâge mânecele și împarte ghionturi la cetățeni, ca pe urmă dus la judecătorie să-și ia aiere de mironosiță fără prihană, să fie serios și mut ca pământul, iar dacă vorbește să povestească despre haiducul Pantelimon... Asta nu se mai poate socoti drept tăcere a înțelepciunii...

Dreptul tăcerii ziarul „Românul” l'a pierdut înainte de-a se naște, prin urmare e legitimă întrebarea, care așteaptă răspuns:

„Ce-i cu trădarea?”

Conceptii unguresti. Zilele aceste a apărut în ziarul „Frankfurter Zeitung” o informație interesantă, care însă era să scape publicului mare dacă n'o salva ieri deputatul kossuthist Ráth printr'o interpelație ce a adresat ministrului de finanțe Lukács. Numitul ziar a ridicat, anume, perdeaua uneia din multele culise tănuite ale moravurilor din cercurile politice ungurești. Cetitorii au putut să creadă că privești ce li-s'a înfățișat e de o natură economică, interpelația de ieri a arătat însă, că ea ascunde unghere de ale moravurilor politice generale azi în Ungaria.

E vorba de culisele financiare ale Băneii Maghiare — *Magyar Bank*. „Frankfurter Zeitung” descoperea în comunicatul său, că șefii numitei băneii au făcut să dispară milioane din averea băneii, fără ca să evedențeze în bilanțul lor de plasare. Directorul băneii însuși avea la îndemână o sumă atât de considerabilă de „bani liberi”, încât a putut să și însușească din ea o parte de vre-o 800.000 coroane. Profitul procentual al direcțiunii e atât de considerabil, încât o intervenție din partea statului, care e acționarul principal al băneii (cu acții în valoare de zeci de milioane) era indicată în gradul suprem, — ea însă totuși n'a urmat nici până astăzi.

Informațiile aceste ale ziarului german au fost întregite de deputatul Ráth cu consultarea că strinsă cu statul prin nenumărate întreprinderi ale ei și că în direcțiunea băneii fotoliile principale sunt asigurate unor înalți funcționari din ministerele economice.

Stările dela *Magyar Bank* au fost însă ventilate și în presa ungurească, dând prilej la încăierări violente între ziare și conducătorii băneii, ba chiar și între doi dintre directorii ei.

Ministrul Lukács a răspuns îndată interpelării lui Ráth și acest răspuns ne luminează în toată ciudățenia lor concepțiile dominante în cercurile politice conducătoare ale țării. Căci iată ce a spus în rezumat ministrul: Guvernul n'are drept de intervenție decât în cazul când stă în fața unor simptome periculoase pentru creditul public. În ce privește afacerile interne ale ori și cărei băneii, numai forurile judecătorești sunt chemate să hotărască. Banca din chestiune nu e tovarăsa de întreprinderi a statului, acesta are numai un contract cu ea. Banca e numai reprezentanta statului pentru descurarea anumitor afaceri ale lui. Nici parlamentul și nici guvernul n'are competența legală să judece în litigiul băneii, ei numai tribunalele. Faptul că în direcțiunea băneii sunt și funcționari de stat e reprobabil, el se bazează însă pe un uz de douăzeci de ani deja.

Până aci declarațiile ministrului Lukács. Vedem cum el a știut să scape prin tangență și să

lase fără nici o lămurire panamalele băneii. Noi însă mai avem ceva de adăugat pentru deplina orientare generală a cetitorilor noștri. *Magyar Bank* e institut de bani, care a finanțat în partea cea mai mare alegerile parlamentare, punând la îndemână tuturor guvernelor sume exorbitante pentru întâmpinarea ori și căror fărâdelegi electorale. La alegerile generale recente, după cum suntem informați, i-a dat faimosului Jeszszky mai multe milioane. Nu e deci un lucru de mirare silența guvernului de a mușamaliza niște stări, cari ar putea să înceie în noroiul lor, pe oamenii cei mai probați ai lui.

Iată o nouă imagine din viața politică a civilizatorilor noștri.

Situația critică a guvernului austriac.

Din Viena se telegrafiază că guvernul baronului Gautsch a ajuns în pragul căderii. Tratatul său cu Cehii pentru a-i îndupleca să intre în majoritatea guvernamentală s'au terminat.

Cehii s'au învoit să sprijinească guvernul dacă li-se vor acorda două portofolii ministeriale. Baronul Gautsch a comunicat aceste condiții uniunii partidelor germane, care într'o ședință ținută ieri s'a declarat în contra împlinirii cererii Cehilor.

Baronul Gautsch le-a dat termen de 24, de ore să revină asupra hotărârii lor, anunțându-le că în caz contrar guvernul își va da demisia.

Dacă partidele germane vor stărui pe lângă hotărârea lor, în locul baronului Gautsch va fi numit ministrul-șef de cabinet Bilinski, care va alcătui un guvern cu Cehii, Polonii și creștin-socialii, *fără concursul Germanilor*.

Hotărârea partidelor germane cari au fost convocate pe azi seară la conferință, este deci așteptată cu cea mai vie nerăbdare.

Consiliu de miniștri — comun. După cum se anunță semioficios, Sâmbătă va avea loc un consiliu al miniștrilor din cele două state, în Viena, sub prezidenția ministrului de externe contele de Aehrenthal. Din partea guvernului ungar vor lua parte la consiliu contele Khuen-Héderváry, ministrul șef de cabinet, Ladislau Lukács, ministrul

de finanțe și Ladislau Beöthy, ministrul de comerț.

Ședința Camerei. Ședința de azi a Camerei deputaților s'a început și s'a terminat cu votări nominale. În discuția reformelor militare nici nu s'a intrat.

Demisia Banului. Cum am anunțat în numărul nostru de ieri, Banul Croației Tomasić și-a dat demisia. „Monitorul oficial” de azi publică un autograf regal prin care Maj. Sa îi anunță că nu-i primește demisia și-i exprimă încrederea sa neclintită.

Situația politică.

— Lukács — „omul viitorului”. —

Budapesta, 26 Octomvrie n.

Cu sfârșitul acestei săptămâni se termină timpul fixat de guvern pentru urmarea trativelor de împăcare cu opoziția. Deși nimeni nu mai are nici cea mai mică nădejde în reușita lor. Tot mai mult se înrădăcinează credința că ținta acestor tratative nici n'a fost o înțelegere cu partidele opoziționiste, ci provocarea unei desbinări între cele două partide independente de sub șefia lui Kosuth și Justh, — și izolarea justhiștilor.

Contele Tisza care, cât se pare, e tatăl tratativelor pornite de Berzeviczy, spera să ajungă această țintă cu ajutorul chestiunii votului universal, asupra căreia partidele opoziționiste nu sunt pe deplin înțelese. Contele Tisza și aderenții săi sperau că adversarii, din ambele tabere, ai votului universal vor grăbi să aprobe o formulă care ține seamă de aspirațiile naționale ale Ungurimii și va abandona obstrucția împotriva reformelor militare, chiar dacă ar trebui să abandoneze și alianța cu justhiștii.

Intrigile n'au reușit însă. Parte fiindcă opoziția nu putea renunța la combaterea reformelor militare, fără să primească mă-

Doi plopi.

În parcul veșted din spre lac,
La margine de vale,
Întru'n sfielnic, drag alint
Sunându-și foile de-argint
Doi plopi doinesc a jale...

...În parcul veșted din spre lac,
Pe-o bancă solitară,
Cu gândul veșnic călător
S'așează trist un visător
În fie-care seară...

În fața lui, ca doi străjeri
La margine de cale,
Întru'n cucernic, drag alint
Sunându-și foile de-argint
Doi plopi doinesc a jale...

Doi plopi doinesc un cântec trist,
Din vărfuri șoptitoare,
Doi plopi păzesc cărări pustii
Și spun drumeților târzii
De-o dragoste și-o floare...

Și spun drumeților târzii
De-o visătoare Doamnă,
Ce stând pe gânduri în pridvor
S'a îndrăgostit de-un visător
Întru'n amurg de toamnă!...

1911, Octomvrie.

T. Murășan.

Poeme în proză.

De Teodor Miron.

I.

— Închinare. —

Ție îți plac cântecile, copil frumos al visului meu. Ție îți plac cântecile, copil iubit al sufletului meu. Ție îți plac cântecile, copil pierdut al dorului meu. Și cântecile aceste sunt scrise pentru tine. Numai pentru tine. Numai tu să le 'nțelegi, numai tu să le simți, numai tu să cuprinzi lumina și căldura revărsată în ele.

Cine știe. Odată, când ochii, cari cotoșe atât noroc în ochii tăi buni, se vor închide pentru totdeauna, acelaș cântec îl vei desluși în fremătul primăvăratec al pădurei înverzite, în murmurul apelor, în adierea vântului. Și-ți vei aduce aminte că acelaș cântec, din care se desprinde dorul și dragostea de viață, în care șoptește chemarea tainică, l'ai mai auzit odată dela un călător orbit de-o rază de lumină.

Și vei tresări, gândindu-te că singur el te-a iubit. Numai el te-a iubit. În calea ta s'au putut opri uimiți și alții. Te-au putut petrece atâtea priviri. În fața icioanei se trezesc atâtea din uitarea lor de sine. Mulți își aduc aminte de anii nevinovatei copilării. Dar numai unul a venit să se închine. Numai unul a știut să se închine. Numai călătorul străin. Și poate printre genele tale se va furișa o lumină. Te vei gândi la nenorocul ce-i urmărește pe atâția în calea lor.

Cântecul iubirii, al tinereții, al dragostei de viață e scris pentru tine. Nici setea de glorie,

nici aplauzele, nici laurul pururea verde nu l'a chemat la viață, ci iubirea ta. Numai iubirea ta. Nu l'am scris de dragul artei. L'am scris de dragul tău.

Dar poate să moară cântecul meu. Să se stingă. Să se piardă, ca și mine, în noaptea uitării. Ce-mi pasă. O clipă să trăiască în sufletul tău. Și va trăi destul. O clipă nu-i adeseori veșnicie!

meu. Ție îți plac cântecile, copil iubit al sufletului meu. Ție îți plac cântecile, copil pierdut al dorului meu!...

II.

— Pădurea cântă. —

Brazii cântă. Iși apleacă ușor vărfurile în adierea vântului călător și cântă. Pădurea întregă pare o orchestră uriașă, care, în acordurile ei, tălmăcește zbuciumările celui mai adânc suflet, visurile celui mai neînțeles suflet. E în cântecul acesta atâtea viață, atâtea dor și atâtea păreri de rău. Și-o fi având și pădurea elipele ei de bucurie, visurile ei luminoase și morții ei iubiți. Cine știe.

Dimineata cântecul ei e domol, blând ca ruginiunea de fecioară. Dimineata, soarele cu degetele lui de aur îi netezește plețele împodobite cu mii de diamante. Și pădurea cântă ca o logodnică fericită. Al ei este cel mai frumos mire. Al ei este cel mai curat aur, al ei este cel mai scump parfum.

Poți ascunde ceva în fața celui iubit? Și uite cum tremură fie-care rămurea. Cum își scutură diamantele strălucitoare în fața celui drag și de mult așteptat. Și soarele râde. Și râsul lui lumii-

car o umbră de concesiie națională; de altă parte nu putea să aprobe un proiect de reformă electorală prea în contradicție cu opinia publică. Opoziționistii ar fi pierdut de o parte ce ar fi câștigat de alta și, înainte de toate, ar fi ajuns în situația caraghioasă de-a sta alături de contele Tisza și a sprijini politica aceluiaș Tisza, în combaterea căreia, cu ani înainte, provocaseră un conflict constituțional extrem de grav.

Incercările contelui Tisza și ale semenilor săi de a-i izola pe justhiști, cari în chestiunea votului universal profesează principii mai radicale decât celelalte partide, nu puteau să reușească nici din motivul că opoziția trebuia să-și dea seama de noua situație creată prin apropierea guvernului de ea. Opoziția trebuia să înțeleagă și a și înțeles că încercările guvernului de-a pune capăt obstrucției pe cale pașnică — este un succes, și încă un succes destul de însemnat, al acestei obstrucții. Este înainte de toate recunoașterea că guvernul n'are putința de-a înfrânge — în ciuda declarațiilor contrare! — obstrucția pe altă cale decât calea perseverenței.

Șefii partidelor opoziționiste cunosc de altă parte mult mai bine tainele culiselor politice, decât să nu știe că intriga contelui Tisza nu poate fi îndreptată numai împotriva opoziției și că trebuie să fie îndreptată și împotriva altor politicieni din chiar partidul guvernamental, sau chiar din cabinetul miniștrilor.

Numirea recentă a deputatului Beöthy László, unul dintre cei mai supuși acoliți ai contelui Tisza, în postul de ministru de comerț, ocupat până acum de ministrul de finanțe Lukács László, desvelește și acest colț al intrigilor contelui Tisza.

Prin izolarea justhiștilor, contele Tisza căuta să-l izoleze și pe „omul viitorului”, pe ministrul de finanțe Lukács, fără în-

doială cel mai liberal dintre toți miniștrii ungari.

Izolarea aceasta avea să fie urmată apoi, într'un viitor apropiat, de înjghebură unui nou partid guvernamental, din care să facă parte nu numai contele Tisza și oamenii săi, ci și Apponyi, și Kossuth și Andrassy, cu toată suita lor.

Este doar știut că chiar și la alegeri guvernul contelui Khuen-Hédervary, atât de violent în combaterea candidaților opoziționiști justhiști, a fost de-o bunăvoie bunăvoință față de candidații kosuthiști. Câtă vreme candidații justhiști aveau contracandidați guvernamentali chiar și în cercurile opoziționiste unde guvernul nu putea să aibă nici cele mai mici sortii de izbândă, — candidații kossuthiști rămăneau fără contracandidați chiar și în cercuri în cari luaseră lupta numai pentru cinstea steagului.

Izolarea însă n'a reușit, căci opoziția a înțeles prea bine că guvernul nu dorește o împăcare sinceră, ci numai slăbirea opoziției prin desbinarea ei.

Tratatul se continuă însă și zilele aceste. Se svonește chiar că azi sau mâine va începe tratative cu șefii opoziției însuș contele Tisza, care va căuta apropierea de contele Apponyi și Andrassy.

Toate acestea sunt însă numai valurile din urmă ale unei acțiuni ce se pierde. Ori ce promisiuni ar face contele Tisza, sau ori ce amenințări ar adresa opoziției, nu va putea pe nimeni să-l facă să nu vadă situația critică în care a ajuns guvernul; o situație din care nu este scăpare decât prin aducerea în discuție a reformei electorale.

Și omul viitorului care va depune pe biroul Camerei proiectul de lege despre votul universal este „omul viitorului”, actualul ministru de finanțe Lukács László.

III.

Oaspeți Râi.

În sufletul meu a poposit un oaspe străin. Un oaspe cu ochi urâți, porniți spre distrugere. Un oaspe, care zâmbește cinic de câte ori gândul se îndreaptă cucernic spre icoana, peste care el a așternut un vâl negru.

În sufletul meu a poposit un oaspe su suflet de hienă, cu glas de cucuva. El răspunde cântecului cu hohot sarcastic, el răspunde lacrimilor cu ironii pline de venin omorător. Vorbele lui răsună ca glasul de demon, și în figură are culoarea țărânei proaspete de mormânt.

— „Aici a fost grădină. Grădină frumoasă, în care înfloreau crini albi și trandafiri ca aurora dimineții. Aici a fost grădina fermecată, în care au căzut lacrimi de înger, cari s'au făcut mărgăritare albe. Și pasări măiestre au cântat imnuri către lumină. Și nădejdea a înflorit aici. Și indemnuri noi au răsărit, armând brațele pentru luptă. Pomii cu flori roz așteptau să dea roadă. Dar nu vor da. Muștenia trebuie să domnească aici și parfumul trebuie să piară.

„Aici voi face un cimitir. Un cimitir mare, în care voi îngropa năzuințele, voi arunca pământ greu peste avânturi și visele le voi tăinui sub

Adunare în Banat-Comloș.

CONVOGARE.

Aderenții partidului național român din comitatul Torontal sunt invitați la

adunarea poporală,

ce se va ținea Duminecă în 5 Noemvrie st. n. a. c. în Banat-Comloș (Nagykomlós) pe piața comunei, cu următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea adunării.
2. Situația politică generală.
3. Votul universal, secret, egal și cu votare pe comune.
4. Proiectele militare.
5. Proiect de rezoluțiune.
6. Inchiderea adunării.

Banat-Comloș, la 11/24 Octomvrie 1911.

George Muntean protopop, Mihai Păcățian protopop, Emil Bogdan dir. de bancă, Dr. Nestor Oprean, Dr. Stefan Pascu, Silviu Bichiecan preot, Atanasie Todan preot, Dr. Stefan Ciocroian, Teodor Bucurescu, Petru Craioveanu, George Mașu, Valere Besu, Ludovic Cioban, Dr. Dimitrie Chiroi, Dr. Liviu Ghilezan, Dr. Ioan Damian, Dr. Antonie Ardelean, Aurel Craiovean, Dușan Aivaz, Pelaghie Alessu, Nicolae Păcurar, George Păcurar, Iosif Pascu, Antonie Drapuescu, George Ciolac, Ioan Coandă, Iulian Popescu, Ioan Isac, George Bălan-Seneca, Ioan Pascu-Tinăr, George Groșorean-Ghiurița, Pavel Fumor, Eremie Fumor, Eremie Mezin-senior, Pavel Mezin, Cusman Bogdan-Ulă, Ilie Danu, Ioan Bogdan, Andrei Bogdan, Vichentie Păcurar, Traian Oprea, Ignatie Mloc. Iova Giulyăzan, Iovan Giulyăzan, Paia Popi, Rusu Itineanț, Ignatie Mloc, George Boran, Stefan Horineacș, Stefan Radu, George Boată, Petru Cristea, George Radu, Pantelie Lăpădat, Damian Isac, Ioan Ristea, Andrei Jianu, Teodor Huiu, Nicolae Medrea, Ion Polverejan, Nicolae Pascu, Ion Dogariu-Matei, Ioan Dogariu, George Ilin Bucă, Ioan Palcu-Toma, Nicolae Tipescu, Toma Velici, Toma Cumpănaș, Ion Velici Filip, Nicolae Polverejan, Vichentie Polverejan, Teodor Pascu, George Ilin (30), George Dogariu, George Ciolac, Ion Olărescu, Bucur Niccoară, Ion Balan Preda, Iacob Palcu, George Bugariu, Ion Palcu, George Tipescu, George Boran, Simeon Bălan, Antonie Topărean, Vichentie Draguescu, Aureliu Olărescu, George Toper-

nează pădurea. Și soarele îi sărută ochii și creștetul și brațele întinse.

E atâta iubire. E atâta viață, care se trezește la un singur zâmbet. De ce tresai, călător străin? Nu e nimica. O ciocărlie îți tremură, de-asupra pădurei, sub cerul albastru, ruga ei de dimineată. O înțelegi? Ca să le pricepi toate, nu-ți trebuie decât suflet. Și-ți trebuie mult. Nu-i așa?

Și uite. Soarele se lasă după măguri. Tremură vărfurile atinse de ultimele raze de foc. Și pădurea suspină. E un suspin innăbușit, ca al unui suflet, care se zbate să-și ascundă amarul, care ar striga și nu poate și se chinuiește ca cel înmormântat de vin. În tremurarea fie-cărui firicel de iarbă plâng părerile de rău după cel ce se duce.

Și amurgul vine încet, încet, împărțind tuturor haina de jale. Și pădurea suspină. Iși lasă pe față părul văduvit de podoabe. Brazii se apleacă la pământ. Paltinii tineri se îndoesc triști. Și amurgul cade tot mai des peste pădure. Și suspinul ei îl deslușește tot mai plin de înțelesuri. Ce cântec duios!...

De ce tresai, călător străin? E priveghetoarea, care își tremură psalmul ei de seară. Înțelegi tu rugăciunea ei? Înțelegi tu de ce plânge pădurea? Ca să le înțelegi toate, trebuie să știi să iubești. Și și-se cere mult. Prea mult. Nu e așa?

glie. Eu sunt cioculul fără de milă. Nimenca nu mi-se poate împotrivi. Ori ce încercare ar fi zadarnică. Eu sunt fiul Amăgirei. Mama mea e stăpână de veacuri peste omenire. Eu sunt Adevărul. Stâncile se pot clătina. Munții se pot făra. Apele își pot schimba mersul ei rostul meu îl pot ascunde, dar nu-l pot schimba nici odată...”

Götter daemmerung!...

Și uite ce pustie rămâne viața. Cum se prăbușesc toate! Cum pier o lume cu lumini, cu raze calde de soare, cu cântece. O lume de miragiu, care se topește, se întunecă. Și eu rămân străin. Așa de străin, pe o lume pe care n'o cunosc, dela care, ca un vuet de valuri răzvrătite, ajunge până la mine numai glasul Răutăței. Și n'am lacrimi să plâng lumea care se duce. Se duce, când putea dăinui o viață întreagă.

Din plânsul ei innăbușit am prins o notă dureroasă. Cine plânge? Aici nu ajută nimic plânsul. Aici blestemul trebuie să vină. Să vină neîndurat ca uraganul, să cadă ca potopul de trăsnete. Să sfărme corabia, să piară odată cu ea și nenorocul ce urmărește pe călător.

În sufletul meu a poposit un oaspe rău care vorbește:

— Ai umblat după Adevăr. Iată-l.

MOBILE

in cea mai modernă execuție se pot procura la:

pentru dormitor
sufragerie
locuște, garton,
în garnitură de
piele și de aramă
precum și covoare

C. W. Kessler

fabricant de mobile

Sibiu—Nagyseben, Str. Șaguna Nr. 7.

ceanu, Mitru Nicoară, Ion Cristea, Ion Bugariu-Sârba, Seneca Bălan, Andrei Polverejan, George Olărescu, Stefan Grozescu, Mihai Polverejan, George Polverejan, George Damian, George Nartea Pantelie Isac, Bucur Draguescu, Vichente Polverejan, Ion Bucurescu, George Bucurescu, Andrei Bălan, Vasile Craiovean, George Ciolac, Teodor Craiovean, George Craiovean, Bucur Craiovean, Sima Craiovean, Ian Laica, Iulian Stănescu, Ian Pascu, Ilie Costea, Stefan Pascu, Teodor Iin, Petru Tolcea, Nicolae Tolcea, Damian Pascu, Vasile Pascu, Mitru Ristia, Ion Fleşer, George Fleşer, Vichente Lăpădat, Ion Popescu, George Boicean, Iulian Chindea, Vichente Anghel, Stefan Anghel, Nicolae Dobrescu, Ion Ciorbă, Teodor Topareean, Mihai Halaş, Ion Di-roancă, Vasile Stroia, Mihai Popescu, Moişă Şerban, Alex. Bugariu, Ion Draguescu, George Bugariu, Vichente Bugariu, Iulian Oprean, Ion Nartea, Petru Olărescu, Ion Velici, Valerie Polverejan, Preda Polverejan, Stefan Polverejan, Vichente Cioroian, Moişă Crişan, Ion Laica, George Boabeş, George Apostole, Nicolae Olărescu, Vichente Lupşa, Damian Costea, Damian Medrea, George Miclău, George Despi, Petru Bălu, Vichente Ciolac, Ion Tolcea, Ianu Dogariu, Ioan Nicoară, Iulian Dogariu, Dimitrie Topărean, Nicolae Olărescu, Teodor Nicară, Vichente Groşorean, Ion Draguescu, Ion Costea, Vichente Draguescu, Vichente Ureche, Damian Ureche, Iulian Păcăţian, Pantelie Păcăţian, George Damian, Iulian Palcu, Iulian Stănciu, Pavel Stănciu, George Stănciu, Vichente Stănciu, Ion Jianu, Ilie Jianu, Prea Jianu, Constantin Stănciu, Pantelie Stănciu, Sofron Stănciu, George Ureche, Stefan Ureche, Ion Draguescu, Vasile Draguescu, Antonie Draguescu, George Craiovean, Nicolae Craiovean, Traian Craiovean, Teodor Păcăţian, George Păcăţian, Ioan Isac, George Alescu, Stefan Popescu, Damian Dogariu, Vichente Fleşer, Iulian Bogdanescu, George Groşorean, Ion Laica, Vichente Laica, Mihai Laica, Eremie Barbu, George Ardelean, Miletie Cioban, Nicolae Chişei, Porferie Chişei, George Chişei, Andrei Ardelean, George Stefan, Mihai Barbu, Teodor Andrei, Damian Andrei, Nicolae Stefan, Lazar Mihai, Filip Mihai, Ilie Contrea, Pavel Mihai, Ion Simeon, Ion Duminecă, Petru Ardelean, Stefan Minişan, Ion Cioban, Eremie Fleşer, George Chişei, Simeon Barbu, George Ardelean, Petru Fleşer, Andrei Sârbu, George Tişan, George Măzin, George Marincea, George Minişan, Damian Isac, Stefan Isac, George Fleşer, Luca Sârbu, Ion Sârbu, George Minişan, George Isac, Teodor Tişan, Traian Oprea, Tanasie Dochia, Mitru Chirilă, Ieftea Chirilă, Vasile Laţa, Pavel Iovan, Mihai Bogdan, Nică Doşa, Lazar Vârşoc, Ion Mitotă, Lazar Checian, Lazar Bechira, Marcu Rugilă, Iovănuţ Giulvăzan, Simeon Birdean, Lazar Birdean, Alex. Bogioacă, Gavrilă Itineanţ, Marcu Itineanţ, Mitru Laica, Simeon Cucu, Nicolae Bugariu, Andrei Coandă, Vichente Costea, Moişă Crăciun, Nicolae Laica, Ion Luca, Meuşa Eremie, Tanasie Coandă, Iancu Ilin, Iulian Ureche, Pantelie Bugariu, George Bugariu, Vichente Bugariu, Ion Boată, Ion Păcurar, Andrei Boată, Ilie Boran, Teodor Luca, Vichente Hălmăjan, Vichente Cristea, Nicolae Bogdanescu, Ion Ciolac, Pantelie Ciolac, George Cristea, Simeon Naşcu, Vichente Ilin, Nicolae Dirina, Tanasie Polverejan, George Sebeşan, Antonie Sebeşan, Vichente Cristea, Ion Bălan-Părciu, Mihai Muntean, Gligor Bălan, Stefan Bălan, Efta Nascu, Ion Cumpănaş, George Păcăţianu, Moişă Păcăţianu, George Anghel, Nicolae Anghel, George Păcurar, George Palcu, Vichente Fleşer, Valerie Văcărescu, Nicolae Velici, George Eremia, Ion Crişan, Petru Almăjan, Ion Haţegan, Stefan Moişă, George Bugariu, George Avram, George Rodian, Efta Pungulescu, Ion Văcărescu, Petru Contrea, Ion Contrea, Teodor Ristea, Vichente Fleşer, Constantin Fleşer, Nicolae Popet, Valerie Bugariu, Aureliu Sandu, Antonie Groşorean, Pe-

tru Costea, Stefan Groşorean, Teodor Bălan, George Drăgulescu, Ion Chindea, Ion Cristea, Teodor Muntean, Ion Bogdanescu, Ion Silvestru, Ion Zmed, George Cojocar, Iulian Groşorean, Savu Groşorean, Antonie Bugariu şi Ion Bugariu.

Societatea teatrală română.

D. Aurel P. Bănuţ, directorul artistic al Societăţii noastre teatrale, adresează comitetelor filiale ale Societăţii următoarea circulară:

Onorat Comitet filial!

Dacă aţi urmărit cu interes evoluţia „Societăţii pentru fondul de teatru român”, veţi fi observat fără îndoială, că acesta realizează cu fiecare an ce vine, progrese tot mai evidente, apropiindu-se încet, însă sigur, de ţinta ei finală: întemeierea unui teatru naţional ambulant, subvenţionat din fondurile acestei societăţi.

Şi până la împlinirea acestei dorinţe obşteşti societatea noastră teatrală încearcă să înfăptuiască în conformitate cu statutele sale, o mişcare teatrală tot mai conştientă şi mai sistematică, care să susţină trează dragostea pentru scena noastră naţională, pentru limba şi literatura dramatică românească.

Toamă ea să poată răsbate cu bunele sale intenţiuni chiar şi în cel mai ascuns colţisor, ea a găsit, că e potrivit să şi descentralizeze activitatea şi — precum bine ştiţi — în baza hotărârii adunării sale generale din 6/29 August 1908 a întemeiat o serie de „comitete filiale” menite să „promoveze scopurile societăţii”.

Consecventă principiilor pe cari şi le-a fixat, societatea teatrală a admis în mod provizor, în duna sa generală următoare, ţinută la 7/20 Septembrie 1909 un „regulament” pentru afacerile interne ale „comitetelor sale filiale”. Pe cum vedeţi se plănuise în acest fel o frumoasă şi rodnică activitate culturală, care să şi aibă efectele sale netăgăduite.

Fireşte, în luptă cu cunoscutele şi apreciatele greutăţi ale începutului, aceste înjghebură proaspete n’au putut arăta până acuma rezultate palpabile şi satisfăcătoare. Cei-ce conduc destinele tovarăşiei noastre de teatru, ar dori însă, ca aceste comitete filiale să înceapă a desfăşura de aci înainte o muncă tot mai întezită şi mai trainică, sporind numărul membrilor de toate categoriile, dând reprezentării în sediul lor şi în jur, ridicând cu un cuvânt, viaţa noastră socială şi artistică din acele părţi.

Pentru ca să ne putem da seama în toată privinţa de situaţia reală şi de munca desfăşurată de „comitete” — pentru a se putea ţinea o evidenţă bună despre cecace s’a săvârşit, sau cecace are să se facă, Vă rugăm Onorat Comitet filial, să binevoiti a ţinea în cel mai scurt timp o şedinţă, din care să ni-se raporteze exact despre următoarele:

1. Câţi şi de ce categorii sunt membrii înscrişi prin comitetul d-voastră; numele lor legibil, ocupaţiunea, domiciliul şi poştă ultimă? Câţi membri noi aţi înscris în anul acesta? Băncile dela d-v. sunt membrii ai societăţii noastre?

2. Câţi membri şi-au achitat taxa; câţi sunt restanţieri? Cari dintr’înşii n’au primit anuarul, ori diplomele de membri? Aveţi „regulament” pentru afacerile interne, aveţi statute?

3. Poartă casierul „comitetului filial” socoteli în regulă? S’au administrat în ordine taxele încaasate la adresa filiala Albina Braşov, în conformitate cu § 13 al regulamentului?

4. Aţi ţinut adunarea generală cercuală? Câte reprezentări ori serate artistice aţi aranjat anul trecut? Când vreţi să daţi proximal spectacol? Aţi întemeiat vre-o trupă de diletanţi?

5. Există în sediul, ori pe teritoriul apartinător comitetului d-voastră, vre-o reuniune de cântări, vre-un cor lăunesc sau bisericesc, ori altă reuniune de diletanţi? Dacă există, binevoiti a interveni, ca să ni-se trimită un raport despre activitatea din urmă, ori poate anuarul acestei reuniuni...

Dacă sunteţi convins, Onorat Comitet, că Societatea noastră teatrală din Ungaria împlineşte o solie culturală-naţională, dacă sunteţi de aceeaşi părere admind, că problemele menite a se rezolvi de comitetele filiale încă îşi au la rindul or importanţa vrednică de luat în seamă, — dacă sunteţi incredinţat, că cultura noastră românească se întăreşte prin activitatea pe care o aşteptăm dela d-v., atunci Vă rugăm cu inzistenţă să nu neglijaţi îndatoririle pe cari vi-le-aţi asumat. Munciti, Vă rugăm, înainte şi fiţi asigurat, că impliniţi o propagandă şi contribuiţi la înălţarea sufletească a acestui neam avizat, azi mai cu seamă, la concursul tuturor fiilor săi treji şi buni.

În nădejdea, că în curind se va inaugura o eră nouă în viaţa comitetului d-v. şi că rezultatele obţinute de domnia-voastră se vor impune cu hotărâre şi claritate — Vă rugăm să ne slujiţi cu lămuririle cerute, primind din partea noastră asigurarea stimei şi a dragostei, pe care V’o conservăm.

Pentru comitetul central al Societăţii

Aurel P. Bănuţ, director artistic.

Un document.

Memoriul biroului internaţional de arbitragiu către puteri.

Biroul internaţional permanent al păcii a adresat tuturor puterilor semnatare ale actelor dela Haga un memoriu din care extragem următoarele pasagii principale:

Dle ministru,

Evenimentele cari au turburat Europa au mişcat adânc opinia publică şi au avut cel mai supărător răsunet asupra situaţiei economice a naţiunilor. Suntem interpreţii tuturor acelor cari nuzese să vadă dominând între popoare o pace stabilă şi definitivă atunci când apelăm la serioasa noastră atenţie asupra decepţiei şi nemulţămirei legitime ale marilor mase populare, cari socot pe bună dreptate că guvernele nu şi-au îndeplinit, în aceste împrejurări, întreaga lor datorie.

Guvernele par a nu’şi da seama, de când au luat parte la cele două conferinţe pentru pace dela Haga, din 1899 şi 1907, că s’a deschis o eră nouă în relaţiile internaţionale. Guvernele au recunoscut solemn că era de dreptate şi de solidaritate s’a născut pentru dânsele. În adevăr, în introducerea convenţiei relative la regulamentul pacifică a conflictelor internaţionale, ele au declarat că de acum sunt hotărâte să favorizeze din toate puterile regulamentul prietenească a conflictelor internaţionale şi că vor să lăţască imperiul dreptului şi să întărească sentimentul de dreptate internaţională; ele mai recunosc solidaritatea care uneşte pe membrii societăţii naţiunilor civilizate”.

Dupăce spune apoi că guvernul italian „a lipsit în mod grav angajamentelor sale procedând așa cum a făcut şi că „cele câteva învinuiri ridicate de guvernul italian sunt de domeniul evident al arbitragiului”, documentul încheie astfel:

Adresăm rugămintea noastră stăruitoare guvernului vostru şi tuturor guvernelor puterilor semnatare ale actelor dela Haga din 1899 şi 1907, pentru ca să se facă un demers colectiv pe lângă guvernul italian şi să vadăască astfel dorinţa popoarelor de a asigura de acum înainte cu ade-

„Asociaţiunea industriaşilor de mobile” din Braşov

recomandă în aten-
ţia on. public, depo-
zitul său bogat în

mobile

pentru camere de dormit, sufragerie, camere-garcon şi sa-
loane. Ia în întreprindere efectuarea aranjamentului complet al
locuinţelor şi bucătăriilor; al edificiilor publice (şcoli, palate pu-
blice) împreună cu tapetirăria lor. — — — — —

Preţurile moderate, pe lângă condiţii favorabile. — Se poate privi fără a deobliga la cumpărare! — Cataloge gratuite!

A „Brassói Búforkészítő Iparosok Arucsarnok Szövetkezete”, Strada Vămii nr. 36.

vărată cucernicie respectarea tratatelor și principiilor de echitate și de drept, pe cari se bazează siguranța statelor și bunul trai al popoarelor.

Revoluția în China.

Veștile mai noi cari sosesc din China ne anunță progresul revoluției și apropiatul sfârșit al dinastiei domnitoare.

Revoluționarii cuceresc mereu orașe noi și trupele lor se înmulțesc pe zi ce merge. Din centrul lor, Wuciangul resping atacurile trupelor imperialiste și duc înaintea, în triumf, drapelul revoluționar.

Încă din 1898 Wuciangul era însuflețit de sentimente antidinastice și reformatoare și se afla mult înrîurit de Japonezi.

Mișcarea împotriva dinastiei străine nu e întemeiată, căci Mancuii s'au chinezit complet și nu se bucură de nici un privilegiu. Nu poate fi vorbă de aspirarea elementului chinez de către Mancuii — tătari. Asemenea idei le au doar oamenii culți și îmboldiți de Japonezi.

În adevăr, însă, pricina adâncă este dușmănia veche de 1500 de ani între China de Miazănoapte și cea de Miazăzi. Se poate să fi sosit iar vremea de a înlocui dinastia tătară prin una chineză, sudică, deoarece de republică este absurd să vorbim în China — ori ce ar zice Drul Sun-Iat-Sen.

Primejdios lucru pentru dinastie este că multă oaste organizată europenește, în frunte cu ofițerii pregătiți în școli europene au trecut la revoltați. Mai e faptul că revoluționarii au în mână arsenalul cel mare.

Mai rău este că dacă vor birui răsculații va începe un răstimp de anarhie în China, căci căpeteniile ei sunt oameni cari nu-și dau seamă de realitățile ce-i înconjoară. Dacă birue guvernul, vor trebui reforme adânci și multă dibăcie spre a stârpi și mișcarea antidinastică.

Retragerea imperialiștilor.

Din Hankan se telegrafiază că trupele împărătești bătute de revoluționari se retrag înspre Nord. După șiri sosite la consulatul din Șanghai, revoluționarii au luat Tșangsa-Itsang.

Situația se agravează tot mai mult pentru dinastie. Străduințele guvernului chinez de a obține un împrumut dela sindicatul americano-european au rămas fără folos, Sindicatul voind să observe neutralitatea.

Din Peking se telegrafiază: Telegramme oficiale sosite la legatia britanică arată că toată valea Yangtsekiangului se va asocia la revoltă dacă imperialii nu vor avea victorie definitivă peste câteva zile.

Impăcare cu revoluționarii?

Din Peking se telegrafiază Agenției Reuter (Londra) că un membru al consiliului de stat a adresat un memoriu tronului sfătuindu-l să intre în negocieri cu revoluționarii căci ei sunt recunoscuți de puterile străine.

Generalul Yintșang telegrafiază că rebelii dispun de 400 de tunuri. Generalul cere întăriri de artilerie, muniții și bani; altminteri nu ar putea înainta.

Orașul Sianfu, care trecea drept lealist, a trecut de partea rebelilor. Opinia publică din Nordul Chinei este în general favorabilă rebelilor.

Șeful revoluției.

Correspondentul din New-York al ziarului „Martin” din Paris a avut ocazia să vorbească cu Dr. Sun-Iat-Sen, șeful revoluționarilor chinezi, care a spus că zilele dinastiei Mandei sunt numărate.

La 200 km. înspre Nord dela Hankau se va da lupta decisivă. Se așteaptă ca garnizoana din Peking să se alieze cu revoluționarii.

În acest caz s'a sfârșit cu dinastia.

Sun-Iat-Sen a declarat că în fruntea mișcării revoluționare stau oameni, cari sunt pătrunși de cultura apuseană. În momentul când deasupra palatului imperial din Peking va fâlfâi steagul revoluționarilor, atunci se va deschide o nouă eră civilizatoare pentru China.

Asasinarea generalului Inciang?

Din New-York se telegrafiază că un ziar de acolo a primit din Peking știrea telegrafică despre asasinarea generalului Inciang, conducătorul trupelor revoluționare.

Știrea din Peking, neconfirmată încă, spune că asasinul ar fi chiar unul dintre ofițerii generalului, care l'a împușcat.

Ministerul de război din Peking a primit știrea aceasta chiar din tabăra revoluționarilor.

Se pare că este vorba sau de un asasinat premeditat, pus la cale de cercurile imperialiste pentru a scăpa de cel mai îndrăzneț revoluționar, sau e vorba numai de o știre mincinoasă răspândită cu anume scop de-a descuraja populația care înclină spre revoluționari.

Cronică școlară.

CONVOCARE.

Despărțământul protopopesc Chișineu al Reuniunii învățătorilor ort. români din protopiatele arădane I—VII își va ține adunarea de toamnă în Socodor la școala conmembrului Iulian Pagubă. în 27 Octomvrie (9 Noemvrie) a. c. la care sunt rugați a participa toți membrii și sprijinitorii școlii noastre.

Program:

1. Dmineața la orele 8 chemarea Duhului Sfânt.
2. Deschiderea ședinței.
3. Prelegeri practice din gramatica română la cl. III-a de Dimitrie Boariu învățator în Nădab.
4. Prelegeri practice din aritmetică la cl. I de Teodor Mariș învățator în Giula-germană.
5. „Termometrul” prelegere practică din Fizică de Ioan Popoviciu inv. în Cinteiu.
6. Reflexiuni asupra prelegerilor practice.
7. Planul de învățământ al Geografiei în școala noastră populară, lucrare didactică de Teodor Cămpian, inv. în Giula-vârșand.
8. Incasarea taxelor.
9. Discuțiunea asupra proiectului de statute pentru înființarea ligei antialcoolice între școlari, lucrare de Ioan Belle, inv. în Șielău.
10. Executarea concluzelor adunării generale.
11. Propuneri și interpelări.
12. Fixarea proximei ședințe și încheierea ședinței.

Nădab, 10 (23) Octomvrie 1911.

Dimitrie Boar,
președinte.

Traian Țabic,
secretar.

Cronică științifică.

— Chiromanția. —

E ceva caracteristic, că în timpul nostru, în care pretutindeni se aplică cercetarea strict științifică, magnetismul, spiritismul, hipnotismul și alte științe oculte, sunt mult cultivate și au numeroși partizani chiar între oamenii culți și între savanți. Nici odată aceste terenuri ale unor științe ascunse n'au ocupat un număr așa de considerabil de cugetători învățați și un public așa de numeros, doritor de a ști.

Ramure cu totul dispărute ale acestor „arte și științe” sunt scoase acum iarăși la lumină, între acestea este și chiromanția. Odinioară era o știință serioasă, iar în cele cinci veacuri din urmă a ajuns a fi o meserie înșelătoare pentru țiganii nomazi, pe când astăzi, chiromanția ne oferă o mulțime de material sigur și real, așa încât poate fi socotită între mijloacele auxiliare cele mai însemnate pentru cunoașterea naturii omenști.

În timpul din urmă chiromanția a început iarăși să înflorească în Anglia, Franța și America. În Anglia lucrurile au ajuns atât de departe, încât părinții consultă pe cei cunosători în chiromanție și îi pun să examineze mâna fiicilor sau fiilor lor, spre a ști pentru ce profesiune să-i prepare. Sunt de asemenea tineri cari, dorind a se căsători, nu privesc numai în ochi, ci și la mâna fetei. Ochiul spune mult, dar mâna și mai mult.

Aceasta se va învedera și mai bine în rândurile ce urmează.

Nu există două persoane, ale căror mâni, fiind bine comparate între ele, să fie cu totul egale, — pentru că nu există două persoane, cari în manifestarea lor exterioară și în viața lor psihică, să se asemene perfect. La popoare întregi sunt particularități la mâni, ce se observă în mod egal prin toate clasele: sunt anume particularități de caracter ce le aparțin incontestabil de veacuri. De aci rezultă mai întâi că fiecare om are mâinile sale de o formă deosebită, și al doilea, că formațiunea mânilor e mult influențată de psihicul oamenilor. Tocmai în mâni se exprimă viața inițială psihică într'un mod astfel, încât adeseori pictorul sau sculptorul nu este în stare s'o reproducă.

Mai vine o împrejurare importantă. Când se operează modificări profunde în viața psihică, ca tulburările mintale; în urma cărora se stâng oarecari particularități intelectuale, se șterg cu timpul și la mâna pacientului notele caracteristice ale acelor nefericiți devin așa zicând cretine și exprimă numai ceea ce pacientul mai are din funcțiunile mintale.

Prin urmare putem admite ca fapt, că mâna fiecărui om are o anumită fisionomie și această fisionomie corespunde întocmai cu factorii psihici, cu caracterul omului, astfel că mâna exprimă aceste predispoziții și forțe psihice mai puternic decât fața și obrazul. La față ne putem prefăce, la mâna nu e posibil aceasta, ea rămâne totdeauna limpede.

Nu punem nici un preț pe chiromanția antică și medievală, cu privire la liniile sau ridicăturile din palmă, Chiromanții vechi numeau oarecari coline și șesuri din palmă: muntele lunii, Saturn, Mercur, șesul Saturn, etc., și de aci deducem: ambiție (Jupiter), înclinare agricolă (Saturn), dorința de a deveni celebru în artă și literatură (Apolon), simț pentru comerț (Mercur), violență și poftă de domnie (Marte). Tot așa de puțin ținem și la teoria liniilor din palmă.

Modernii în studierea diferitelor mâni, fixază numai ceea ce fiecare poate vedea că e ceva caracteristic. De aceea lasă cu totul la o parte palmistria, adică teoria simbolică despre semnele din palmă și se ocupă mai mult cu viața vizibilă.

Spre cunoașterea ei mâna s'a împărțit în trei părți, anume:

1. încheetura mânei,
- 2) palma sau trupul mânei,

Rétay și Benedek

intreprindere industrială de artă bisericască, sculptare de amvoane, altare și statui, — aurire și decorare de biserici.

Budapest, IV., Váczi-utca 59. (saját ház).

În atelierul nostru se execută: altare, amvoane, presbiterii, bănci, rame pentru icoane și tot ce este necesar la împodobirea bisericilor. — Odăjdii, prapore, potire, candelabre, sfeșnice, etc. etc. — Altare vechi se auresc și se renovează. — Liferează statui sfinte, icoane, cruci lucrate artistic, pe lângă prețurile cele mai ieftine.

3) cele cinci degete.

Incheiura mânei are prea puțină importanță pentru chiromantie și de aceea se ocupă mai mult cu trupul mâinei între degete și încheietură și cu degetele.

Războiul italo-turc.

Se pare că războiul a ajuns în stadiul unei apropiate împăcări a puterilor beligrante. Cel puțin știrile de astăzi, lasă să se întrevadă năzuințele puterilor de a pune capăt acestor ostilități între Italia și Turcia. Anume se afirmă, că Anglia, Franța și Rusia au înaintat guvernelor din Constantinopol și Roma un nou plan de apropiere, cu prepoziții mai acceptabile. Nu se poate prevedea soarta acestui plan, dar se crede că totuși va aduce încheierea unui armistițiu, menit să pună capăt războiului.

Acțiunea puterilor.

„Daily Cronicle” anunță din Constantinopol: Anglia, Franța și Rusia au prezentat guvernului italian și turc un nou plan de împăcare, conform căruia Italiei i-se va lăsa anectarea Tripolitaniei, pe lângă recunoașterea califatului Sultanului. Puterile asigură integritatea imperiului turc, formând federațiunea balcanică, în care va intra și Turcia, căreia îi vor da și posibilitatea să contracteze un împrumut de 50 milioane funți sterlingi.

Altă intervenire.

Un ziar din Constantinopol aduce următoarele:

O putere amică a intervenit în mod confidențial pe lângă Poartă să ia măsuri ca boicotul și șicanele contra Italianilor să înceteze.

Dacă poarta este dispusă să ia aceste măsuri atunci se va încheia un armistițiu între cele două puteri beligrante. Italia este dispusă să încheie armistițiu cu aceasta condițiune.

Despre o conferință europeană deocamdată nici vorbă nu este.

Atitudinea guvernului italian.

Deputatul Cirmeni, prieten intim al ministrului-președinte Giolitti, publică în „Stampa”, că Giolitti nici nu vrea să audă de încheierea unui armistițiu, și în caz că puterile totuși ar interveni în acest sens dânsul va răspunde cu „non possumus”.

Interpelare în camera deputaților din Londra.

Din Londra se telegrafiază: Deputatul liberal Masson a adresat o interpelare ministrului președinte Asquith exprimându-și nedumerirea față de atitudinea rezervată a Angliei în conflictul italo-turc, și întrebând pe ministru, care poate fi cauza acestei atitudini. Ministrul în răspunsul său a spus, că declarațiile lui în acest moment nu pot fi de natură să aducă o grabnică împăcare între Italia și Turcia și de aceea crede, că e bine să amâne răspunsul pe mai târziu.

Executare în Tripolis.

Agencia Havas anunță din Tripolis: Alaltăieri, Marți, a fost executat lacheul băștinaș, al consiliului german, osândit la moarte pentru omorul unui soldat italian.

Raportul generalului Caneva.

Generalul Caneva, comandantul suprem al trupelor italiene din Tripolitania a trimis guvernului din Roma următorul raport asupra situației:

Noaptea de 24—25 a trecut liniștită. Purtarea trupelor ieri a fost admirabilă. Pierderile reg XI de infanterie sunt de doi ofițeri morți și zece răniți; pierderile de soldați nu sunt stabilite. La reg. 82 de infanterie 1 ofițer rănit; la reg. 84 de infanterie doi soldați răniți. La artileria de cetate un soldat rănit. La crucea roșie doi răniți. Inamicul a fost cu totul respins, cu pierderi însemnate. Mai mulți Arabi rebeli au trebuit să fie împușcați; unii dintre numeroșii arestați vor trebui să apară înaintea tribunalului de război. Câteva sute vor fi imbarcați.

Ciocnirea dela Bumelian.

Asupra atacului Arabilor contra trupelor italiene, dat în apropierea izvoarelor Bumelian, agenția Etefani află din Tripolis următoarele:

Atacul s'a dat Marți dimineața, contra liniilor noastre înaintate a fost urmat la scurtă distanță de mișcarea Arabilor din oază cari au atacat pe soldații italieni. Acțiunea a fost începută de grupele de călăreți Arabi și Turci, cei din urmă recușuți după luptă și mantalele în mijlocul uniformelor închise ale Turcilor.

Călăreții au fost îndată opriți de împușcăturile italiene și nevoiți a se înapoia cu pierderi. În același timp infanteria regulată turcă înainta de alte părți acoperită de zidurile grădinilor și încerca să respingă pe italieni printr'un foc intens însă puțin eficace. În vreme ce lupta devenea mai aprinsă, grupe de Arabi din oasis cari se aflau în mijlocul arborilor interveniră atacând liniile noastre. Italianii fără a pierde liniștea făcând front și de aceea parte și printr'o manevră repede reușiră a înconjura o parte dintre rebeli ucizând și răniind pe mulți și făcând în același timp și prizonieri. În același timp se respingea și atacul infanteriei turcești.

Moralul trupelor italiene este foarte ridicat; unii răniți au refuzat a părăsi linia focurilor; alții îndată ce au fost pansați s'au înapoiat. Pierderile Arabilor și Turcilor sunt considerabile.

Ostilitățile Arabilor din Oasis au urmat și după luptă și s'au semnalat în timpul zilei întregi focuri de pușcă în diferite locuri. Trupele italiene au luat măsuri de represiune serioasă arestând pe toți cei găsiți cu arme. S'au făcut vre-o 300 de arestări.

Un decret s'a publicat stabilind pedeapsa cu moartea în contra celor aflați cu arme. Măsurile de rigoare vor urma până la siguranță completă.

Bulgaria și Turcia.

Încercurile diplomatice din Viena se asigură că relațiunile dintre Bulgaria și Turcia s'au îmbunătățit într'atât, că e cu totul exclusă posibilitatea unui conflict între cele două țări.

Italia iese din Tripla-Alianță.

Deputatul italian Bunano, sosit la Petersburg, fiind intervievat, a declarat că Italia va ieși negreșit din Tripla-Alianță spre a se alipi de tripla-înțelegere franco-ruso-engleză.

Atitudinea Egiptului.

Guvernul din Roma a protestat la Cairo contra înlesnirilor ce Egiptul le face Turciei în or-

ganizarea rezistenței din Tripolitania. Intre altele a relevat faptul că autoritățile Kediuale au permis trecerea prin granița egipteană.

Guvernul din Cairo a răspuns agentului italian, că plângerea cabinetului din Roma, sub forma în care a fost făcută, e neîntemeiată. Nu s'a dat voie ofițerilor turci de a trece în grup prin frontiera egipteană în Tripolitania, ei s'a dat autorizații individuale. Apoi, acești ofițeri erau îmbrăcați civili, așa că guvernul nu era ținut să-i considere ca militari.

Din lumea balcanică.

Din luptele dintre Sârbi și Bulgari pentru Macedonia.

Atât Bulgarii cât și Sârbii, precum se știe, au însemnate interese în Macedonia și iau parte activă la frământările în care se sbuciumă această provincie a Turciei. Dar amândouă aceste popoare slave își urmăresc interesele lor izolat, fiecare pentru sine. De aceea se vede concurență între ele, fiecare silindu-se să dovedească: Bulgarii că ei au drepturi mai mari în Macedonia, iar Sârbii că aceste drepturi le aparțin numai lor. Aceasta fiindcă mai ales chestia Cretei le-a dovedit că: numai puterile Europei vor hotări, în ultima instanță, iar se va cuveni preponderența în Macedonia; iar ele nu o vor da, creșt Slavii, decît decolar; dintr'ele dânsii, cari vor avea acoloritate economică, religioasă, politică și mai ales majoritate numerică.

În Macedonia există de mult, chiar din sec. VII sau VIII d. Chr., încă din întâile vremuri ale trecerii Slavilor de dincoace dincolo de Dunăre, o numeroasă populație de Slavi. Aceștia vorbesc o limbă care nu-i propriu zis nici sârbească nici bulgărească, dar care s'ar putea pretinde că e sau sârbească sau bulgărească, după punctul de vedere fonetic ori morfologic, zic că limba acelei străvechi populații slave din Macedonia, deci și populația însăși, e bulgărească; iar Sârbii, la rîndul lor, judecând-o după fonetica ei, susțin că limba, deci și populația slavă din Macedonia, e sârbească.

Adevărul e însă, cred eu, că limba slavă străveche din Macedonia e mai curind sârbească decât bulgărească, fiindcă ea cuprinde mai multe caractere sârbești decât bulgărești.

oricum, Bulgarii în deosebi fac puternice sforțări pentru ca să dovedească Europei că ei sunt cei mai numeroși în Macedonia, iar nu Sârbii. De aceea se silesc chiar a acoperi și ascunde lumii caracteristicile sau faptele care ar putea dovedi sârbismul populației slave de acolo. De pildă profesorul universitar A. Teodorov dela Sofia, între alții, în cartea sa Bălgarska literatura („Literatura bulgărească”) pretinde că vestitul „Kraljevic Marko” („crăitor Marcu”), pe care l-a omorât Mircea cel Mare la Rovcu, era Bulgar și princip al unui stat bulgăresc din Macedonia, pe câtă vreme toate izvoarele și tradițiile istorice dovedesc că Marko și statul său erau sârbi*).

Afară de aceasta Bulgarii din Macedonia, spre a nu se vedea că limba populației lor cuprinde caractere sârbești, când se duc acolo oameni de știință care vor să o studieze, se silesc să pronunțe

*) De altfel și cel mai de seamă istoric al Slavilor de miazăzi, profesorul C. Jirecek dela Universitatea din Viena care, mai mult, a scris Istoria Bulgarilor, arată în a sa Geschichte der Serben („Istoria Sârbilor”), apărută anul acesta, că Sârbi, iar nu Bulgari erau și „Kraljevic Marko” și statul lui.

Funii și articole de funărie se pot cumpăra dela firma

Molnár és Mátrai, mare industrie de articole de funărie în Timișoara-Fabric.

Magazinul și biroul: Séna-tér 1. Domiciliu și fabrica: Klapka-sor 2

Are în depozit și vinde cu prețuri extraordinare de ieftine: saci de in, cânepă, urzică. Scoarțe din țesătură de in, impenetrabile, saltele și sfoară de legat altoii, precum și alte sfori la diferite mașini. — Trimitem cu plăcere mostre și lămuriri. Cumpărătorilor vechi le dăm rabat. Comandele se execută prompt.

anumite sunete bulgărești iar nu așa cum ele se pronunță în realitate, cu fonetica sârbească. Acest lucru îl mărturisese învățați, străini chiar de neamul sârbesc ori bulgăresc, între cari răposatul profesor de slavistică dela Universitatea din Graz, V. Oblak, în cartea sa Macedonische Studien („Studii macedonene”).

Tot spre a arăta lumii că Macedonia e bulgărească, Bulgarii în scrierile lor, schimbă în forme lingvistice bulgărești numirile toponimice de acolo, pe care populația slavă autohtonă le-ar pronunța normal și regulat sârbește. Așa, cel puțin, arată un scriitor sârb Dr. Iov. Hadzi-Vasiljevic în cartea sa Juzna Stara Srbija, Kumanovska Oblast („Sudul vechii Sârbii, regiunea Kumanovo”) apărută la Belgrad în 1909. Astfel, cu toate că populația pronunță, ca Sârbii: Orasac (pron. Orasat), Karabicane etc., totuși scriitorii bulgari fașifică acest fonetism, bulgarisându-le pronunțarea în: Oraset, Karabicen.

Cartea aceasta lui Hadzi-Vasiljevic, de altfel, ne mai desvălește, relativ la lupta între Sârbi și Bulgari pentru Macedonia, încă un fenomen social-politic pe care până acum noi, cei care ne-am ocupat cu chestia macedoneană, nu l-am cunoscut. În ea se arată, cu citații precise, că chiar acei dintre Slavi cari se dau drept Bulgari și sunt, deci, exarhiști adevărați ruți de biserica patriarhiei de care se țin Grecii și Armânii noștri, chiar și aceia se dau de Bulgari, nu fiindcă în sufletul și conștiința lor se simt aparținând acestei nații. În Macedonia, zice Hadzi-Vasiljevic, alături de partidul sârbesc, în care sunt Sârbi, s'a mai creat prin bani, și un partid bulgăresc. Poporul nu privește aceste două partide altfel, decât ca pe niște partide politice, și de aceia locuitorii trec când într'unul, când într'altul, după cum le dictează interesele materiale ori ambițiile. Așa că, cei ce sunt în partidul bulgăresc al Exarhiei sunt aci nu pentru că sunt sau se simt Bulgari, ci fiindcă un interes oarecare îi leagă politicește de acel partid. Dovadă că acesta e așa, zice Vasiljevic, este faptul că rudele cele mai apropiate în linie masculină sunt împărțite între amândouă aceste partide; ba chiar frați drepti, din același tată și aceeași mamă, aparțin unii exarhiei și partidului bulgăresc iar alții patriarhiei și partidului sârbesc — deși e evident că nu se poate să fie unii de nație bulgărească iar alții de nație sârbească! Astfel, documentează Hadzi-Vasiljevic, în satul Beljakovac din regiunea Kumanovo se află mai multe familii divizate în acest chip. Anume, în familia Kajsevaca, 2 frați Iovan și Dimitrie sunt „bulgarași”, adică partidul bulgăresc, și țin de biserica bulgărească a Exarhatului, pe când alți trei frați adevărați ai lor, Nicolae, Ștefan și Petre,

sunt Sârbi și se țin, ca toți Sârbii, de biserica patriarhiei. În o altă familie, doi frați Iovan și Petre sunt „bulgarași” și exarhiști, iar alt frate adevărat al lor, Iovan, e patriarhist și sârb. Într'o altă familie, un frate Petre Mladenovic e patriarhist și, în organizația Sârbilor din Macedonia, a fost etnic, adică făcea parte din bandele sârbești, pe când alt frate adevărat al lui este „un excelent bulgar”. De asemeni, în satul Dobraci, în familia Veljkovac sunt 4 frați adevărați, din care doi, Stojan și Arsa, sunt patriarhiști adică Sârbi, iar alți doi, Stanko și Spiridon, exarhiști, adică „bulgarași”.

Și tot așa, sunt multe familii astfel divizate în „Bulgari” și „Sârbi” în satele: Rudar, Murgas, Dovezenac, Jacinac, Kokosinj, Pelinac etc.

Ba chiar în orașul Kumanovo sunt astfel de cazuri interesante. Așa, Akso Stojanovic a fost „aprinș bulgaraș”, iar fiul lui, David, „aprinș Sârb”; în anii de pe urmă și Akso a devenit „cu totul Sârb”. Ori, Anta Gmurec e patriarhist, adică Sârb, pe când fiul lui, Koce, e exarhist, adică „bulgaraș”, Bulgar.

Toate acestea dovedesc că partidul patriarhist și cel exarhist sunt creații politice, iar nu realități naționale de Bulgari și Sârbi propriu zis.

Prin aceste date Vasiljevic urmărește să mai arate, că așa numiții Bulgari, „bulgarași”, din Macedonia, nu sunt altceva, ca naționalitate, decât Sârbi, cumpărați cu banii propagandei Bulgarilor din Bulgaria, care, astfel, voese să arate Europei că ei constituiesc majoritatea Slavilor în Macedonia, iar nu Sârbii.

Bulgarii, la rândul lor însă, pretind că cei din partidul „bulgarașilor” sunt chiar de nație Bulgari, și că și acei din partidul sârbesc al patriarhiștilor ar fi tot Bulgari, dar pe cari propaganda sârbească i-a cumpărat spre a-și forma cu dânzii acest partid al ei.

De aceea Sopov, consulul Bulgariei la Salonic, scrie, în Bългарiska Sbirka din Mai și Iulie 1911, că mai toți Slavii străvechi, autohtoni, din Macedonia, sunt Bulgari, — prea puțini dintre ei, numai câteva sute, fiind Sârbi, — și că, în total, numărul Slavilor autohtoni, adică al Bulgarilor, din această provincie a Turciei, se ridică acum la 1.162.465 suflete.

Dar bulgarul Pance Dorev, unul din cei patru deputați aleși de Bulgarii din Turcia spre a reprezenta în parlamentul turcesc, într'un discurs ce a ținut în acel parlament în 1911, arată că numărul Slavilor (Bulgarilor, zice Bulgarii) nu e așa de mare, și că majoritatea o constituiesc, în Macedonia și Vilaetul Adrianopol, nu Slavii (Bulgarii!), ci Turcii. Statistica aceasta a lui Dorev e reproducă de ziarul din Sofia Mir dela

27 Martie 1911, care chiar o însoțește de elogii pentru obiectivitatea ei; ea ne învederează, tot deodată, calea de falșificări pe care urmăresc Bulgarii să facă a se crede în Europa că ei sunt poporul cel mai numeros al Macedoniei.

În acest discurs al său, Pance Dorev zice, că: „aceste cifre sunt cu totul autentice și constituiesc un răspuns, ce nu se poate dărîma, la acele iluzii aurite ale unor neechilibrate minți, cari tot umblă după alipirea Macedoniei la Bulgaria”. Iată acum statistica pe care o dă dânsul:

„Vilaetul Adrianopol și Macedonia sunt ținuturi turcești, zice Dorev, nu numai fiindcă aparțin Turciei, dar și pentru că majoritatea populației din ele o constituiesc Turcii. În Macedonia se află 2.335.000 suflete, din cari 720 mii sunt Bulgari, 530 mii patriarhiști (Greci, Sârbi și Aromâni) și 1.100.000 Turci. În aceste numere nu cuprind și pe Albanezi. Deci sunt acolo: 30% Bulgari, 23% patriarhiști (Greci, Sârbi și Armâni împreună) și 47% Turci. Iar în vil. Adrianopole, situația noastră națională, continuă Dorev, e și mai rea decât în Macedonia. Aci, se află în total, o populație de 1.500.000 locuitori, din care: 127.000 Bulgari, 280.000 Greci, și 740.000 Turci.

„Dacă adunăm la un loc cele arătate despre populația din Macedonia și vil. Adrianopole, fără Albania, zice Dorev, vedem că în amândouă se află, în total 3.500.000 locuitori, dintre cari: 850 mii Bulgari, 810 mii Greci (adică, mai bine zis, patriarhiști), 1.840.000 Turci. Deci în amândouă laolaltă, se află 25% Bulgari, 23% Greci și 52% Turci”.

Datele de aci ale lui Dorev nici un Bulgar nu le-a putut răsturna până acum în chip documentar. Aceasta o declară însuși ziarul „Mir”, care îndeamnă partidele politice din Bulgaria să nu mai agite zadarnic, pe temă șovinistă, pe conaționalii lor din Macedonia; fiindcă, ori cum, mai mult crezământ va avea în Europa deputatul bulgar din camera turcească Dorev, decât născocirile și falșificările șovinite ale lor.

Și tot din spusele acestea ale lui Dorev, cari sunt declarate autentice și n'au putut fi tăgăduite serios, putem vedea noi cât de tendențios sau cel puțin necunoscător al raporturilor dintre populațiile Macedoniei era Weigand, când spunea, în „Enciclopedia Română” redactată de Diaconovici dela Sibiu (p. 227.229) că „Macedo-Românii locuiesc pe un pământ bulgăresc”. Acum e învedereat, că pământul Macedoniei nu poate fi bulgăresc, pe câtă vreme un deputat bulgar de seamă, Dorev, arată că într'insa sunt 47% Turci, iar Bulgari numai 30%, și pe câtă vreme, înfățișat, chiar pe cei 30%, Sârbii îi revendică pentru dânzii, din pricinile de cari am văzut că Dr. Hadzi-

Leon Tolstol.

140

RĂȘBOIU ȘI PACE.

ROMAN.

Trad. de A. C. Corbul.

(Urmare).

— Sunt foarte fericită să vă văd și să vă găzduiesc la mine! zise ea contelui Rostoff și tinerilor fete. Ar fi trebuit să vii mai de mult, se adresă ea Natașei cu o privire semnificativă. Bătrânul e aici, îl așteaptă pe fiul său și trebuie să faci cunoștință cu el. O să mai vorbim noi de asta, încheiă ea privindu-o pe Sonia ca și cum i-ar fi dat să înțeleagă că ea nu va discuta în această privință față de ea.

— Acum, ascultă, se întoarse ea către bătrânul conte pe cine vrei să invit mâine la mine? Pe Șinșin? unul făcu ea numărând pe degete; pe plângăcioasa de Anna Mihailovna, două — ea se află aci cu fiul ei, care se însoară. Apoi pe Bezukow, e și el aici cu nevastă-sa; el a fugit de ea și dânsa a venit după el. A prânzit la mine, Merceura trecută. Pe fetele astea o să le duc la

biserică și de acolo la croitoreasă. Trebuie să vă îmbrăcați la modă. Nu vă luați după mine, astăzi se poartă altfel de mâneci; eri a fost aici prințesa Irena Wasilievna; purta niște mâneci ca două butoaie. În fiecare zi, moda se schimbă. Dar tu, ce afaceri ai?

— De toate, răspuse contele; am mai întâi niște târgueli de făcut, apoi am un cumpărător pentru casa mea. Dacă îmi permiți, am să-ți las fetele pentru toată ziua.

— Bine, bine, la mine vor fi în siguranță, ca sub consiliul unei tutele. Am să merg cu ele unde trebuie și am să le sărut, adaugă ea atingând cu degetul obraji favoritei ei Natașa.

A doua zi de dimineață, Maria Dimitrievna conduse pe tinerile fete în fața iconei din Iverskai și de acolo la croitoreasa ei, căreia îi era așa de frică de Maria Dimitrievna, încât îi lucra rochiile cu pagubă, numai ca s'o lase în pace.

Maria Dimitrievna comandă aproape întreg trusoul Natașei.

Ajunsa acasă, ea goni pe toată lumea din odaie, nepăstrându-o decât pe Natașa, pe care o chemă lângă fotoliul ei.

— Ei bine, să stăm puțin de vorbă. Toate felicitările mele, ai pus mâna pe un om rar. Sunt foarte mulțumită. L'am cunoscut când era de o schioapă!... Il iubesc, și pe toată familia lui. Dar ascultă-mă bine, știi că bătrânul prinț Nicolae nu vrea căsătoria fiului său... E un moșneag capricios. Prințul Andrei nu e un copil, se va lipsi de consimțământul bătrânului; dar e greu să intri în familie împotriva voinței șefului ei... Trebuie să aranjezi lucrurile, tu ești inteligentă, fii bună, servibilă și totul se va sfârși cu bine.

Natașa tăcea, nu din timiditate, după-cum credea Maria Dimitrievna, ci pentru-că nu-i plăcea ca alții să se amestece în afacerile ei amoroase, pe cari le credea aparținând unei sfere superioare, deasupra tuturor considerațiilor omenești.

— Vezi tu, eu îl cunosc de mult, urmă bătrâna damă, o cunosc și pe cumnata ta Maria, și o iubesc. Proverbul zice „belle-souer, mauvais coeur”; dar Maria nu e în stare să facă rău nici unei muște. M'a rugat să te pun în legătură cu ea. Măine vei merge cu tatăl tău la dânsa, și fii gentilă, căci ești mai tânără. Așa că la întoarcerea logodnicului tău, vei cunoaște deja pe

Pardeșii dela 32 cor. în sus.

Calitate bună. — Croială perfectă. — Prețuri fixe. — Pretenții exagerate exchise.

KATZ și MENDEL, Kolozsvár, Mátyás király-tér 10. sz.

Vasilievic vorbește în cartea sa „Juzna Stara Srbija”.

În legătură cu tendința Slavilor Balcaniei și în deosebi a Bulgarilor de a micșora numărul celorlalte nații din Macedonia, spre a se arăta Europei pe sine ca cei mai numeroși, cred, că nu e fără interes pentru noi câteva cuvinte despre o broșură apărută la 1909 în Belgrad, în sârbește sub titlul: Rumuni u Macedoniji i Epiru („Românii în Macedonia și Epir”): aceasta e scrisă de Ivan Ivanic, care mi-se pare că a fost consul al Serbiei în Macedonia. Aci autorul ne spune că, deși Weigand arată că ar fi în întreaga Turcie numai 149520 de Armâni, dânsul (Ivanic) totuși, din cercetările sale personale și din datele pe cari le-a cules el însuși în Salonie și Bitolia, poate afirma că „numărul Armânilor e, în Macedonia și Vechia Serbie, de 140.000 suflete din care 80 mii în vilactul Bitoliei (Monastir), 55 mii în vilactul Salonie și 5000 în vil. Kosovo. Iar în întreaga Turcia, (adică în Macedonia, Vechia Serbie, Epir, în Tesalia turcească) numărul total al Armânilor e de 220 mii astfel: 80 mii în Macedonia, 60 mii în Vechia Serbie, 80 mii în Epir și Tesalia turcească”.

Până acum, scriitorii Slavi nu ne acordau de cât cam ca Weigand: Bulgarii până la maximum de 80 mii Armâni și Sârbii tot cam așa. Ivanic, cum vedem, face un pas mai departe și ne dă dreptul la 220 mii.

Dar dacă vor fi în Macedonia cel puțin 600 mii Armâni, cum noi credem, și cum credea chiar fostul nostru ministru de instrucție d. Sp. Haret (în serisoarea-i din „Le Temps” dela 19 Ianuarie 1905), atunci evident că, față de statistica despre Bulgari a lui Panco Dorev, se micșorează și mai mult perspectivele pretinsului drept al acestora acolo.

INFORMAȚII.

ARAD, 26 Octomvre n. 1911.

Din cauza sfintei sărbători de mâine, Vineri, numărul următor al „Tribunei” va apare numai Sâmbătă nouptea.

— **D. Anghel** — inspector al operelor artistice. Din București ni-se scrie: Maj. Sa Regele a semnat decretul prin care d. D. Anghel, publicist, a fost numit inspector al ajutorărilor pentru opere artistice și literare, al editurii cărților și al lucrărilor făcute în baza subvențiilor acordate de ministerul instrucțiunii, în locul dlui Ion Basarabescu, care a trecut în altă funcțiune.

sora și pe tatăl lui, cari te vor iubi. Nu este mai bine așa?

— Da, răspuse Natașa cu un ton contrariat, este mai bine așa.

LXIII.

A doua zi, contele Rostoff și Natașa se prezentară la hotelul Bolkonky, după sfatul Mariei Dimitrievna. Contele făcea vizita aceasta cu inima îndoită; îi era cam teamă. El își mai amintea ultima sa întrevedere cu bătrânul prinț, care la invitarea sa la dejun, îi răspunsese cu o ceartă sdravănă, fiindcă nu-și adusese la timp recruții.

Natalia, care își pusese cea mai frumoasă rochie a ei, era dimpotrivă foarte veselă.

— Domnul fie cu noi! șopti contele jumătate în glumă, jumătate în serios, pe când străbătea anticamera.

— Dar Natașa îl vedea enervându-se din ce în ce mai mult, și el întrebă cu timiditate dacă prințul și prințesa erau acasă.

De îndată ce fură anunțați, o mișcare vie se produse printre servitori. Valetul, care se dusese să vestească mosafirii, fu oprit la intrare în salon de un alt valet, care-i șopti ceva.

Apoi veni o cameristă și vorbea și ea ceva nedeslușit, numind-o pe prințesa.

În sfârșit, se prezintă un bătrân morocănos și le spune că prințul nu putea să-i primească; dar că prințesa îi ruga să binevoiască a intra la dânsa. D-ra Bourienne le eși în întâmpinare și îi rugă foarte politicos să o însoțească în odaia prințesei.

Aceasta veui numai decât cu aerul zorit, nervoasă, speriată și cu obraji plini cu pete roși. Ea se silea izadar a părea amabilă și liniștită.

— **S. Mândrescu** — profesor universitar. Din București ni-se scrie: Maj. Sa Regele a semnat decretul prin care d. Dr. S. Mândrescu, agregat definitiv la facultatea de filosofie și litere din București, a fost ridicat la gradul de profesor la catedra de limba și literatura germană dela aceeași facultate.

— **„Astra” la Poiana.** Primim următorul avis: Convoc. On. membri din despărțământul Mercuria al „Asociațiunii pentru cultura și literatura poporului român” precum și pe binevoitorii și sprijinitorii acesteia la adunarea generală ce se va ține în Poiana Duminecă, în 5 Noemvrie 1911 n., în biserica cea mare la 10 ore a. m. pe lângă următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării și constituirea biroului.
2. Raportul comitetului.
3. Prelegeri.
4. Censurarea socotelilor și înscrierea de membri.
5. Alegerea comitetului agenturii din Poiana a Asociațiunii.

Mercuria, la 10 Octomvre n. 1911. **Avram S. Păcurariu**, președinte.

— **Vești alarmante despre Țarul Rusiei.** Din Paris se telegrafiază: Azi dimineată ziarele de aici au primit dela Petersburg o depeșă cu scălitura indiscifrabilă și de cuprinsul următor: Fiind Țarul la preumblare cu automobilul, un anumit Ciaracovo a tras trei focuri de revolver asupra lui. O cartușă a nimerit pe Țarul, iar alta pe șoferul. Țarevna, care era și ea în automobil, a leșinat. Demonstrații au avut ciocniri cu poliția. Amănunte încă nu se cunosc.

Autoritățile oficiale au cerut numai decât lămuriri dela Petersburg, de unde au primit răspunsul că toate știrile alarmante sunt simple scornituri.

— **Succesul unui tânăr român.** Ni-se scrie: D. Andrei Iovanița a originar din Jadani (Bănat), a dat zilele acestea examenul final la academia comercială superioară din Liège (Belgia) cu „grande distinction”. D. Ioviția este unul din cei mai temeinic pregătiți tineri ai noștri. Dsa a terminat și cursurile dela academia comercială din Budapesta, cu acelaș frumos succes. Stăpânește limbile germană, franceză și italiană, iar pentru desăvârșirea dsale în limba maternă, deja ca student liceal și-a petrecut toate vacanțele în țara românească.

Trimitem distinsului tânăr felicitările noastre!

— **Cook bătut.** Șarlatanul Cook, pretins explorator al polului nordic a fost bătut de-a binelea în Copenhaga, cu prilejul unei conferințe, despre călătoria sa. Anume voind să intre în sală, mulțimea a început să-l insulte, împingându-l în dreapta și în stânga, și lovindu-l. D’abia cu mare greutate a putut ajunge până la catedră, ca să-și țină conferența. Incercarea i-a fost zadarnică. În timp ce-și aranja hărțile mulțimea vocifera puternic, fluera, și-i adresa diferite epitețe, „exploratorului”, „Du-te la polul nordic!” „Șarlatanule!” „Câne de nord!” — Cu toată larma ce era, Cook și-a început conferența, atacând pe Peary, care i-ar fi furat documentele uitate la polul nordic. Publicul l’a întrerupt, ne mai lăsându-l să vorbească. Cook a arătat apoi unele proiecțiuni, la cari însă publicul ridea, neluându-l în serios. A mai încercat să documenteze descoperirea, dar nici aici n’a fost mai norocos. Vocea nu putea străbate prin larma ce era în sală. Văzând imposibilitatea de a continua și-a împachetat hărțile și a voit să părăsească sala. Mulțimea s’a dat la el și mai bătându-l, mai strângându-l l’a dat afară, aruncându-l pe trepte.

— **Ancheta asupra catastrofei lui „Liberté”.** Din Paris se anunță: Monitorul Oficial publică raportul comisiunii de anchetă asupra pierderii cuirasatului „Liberté”. Comisia declară că nu găsește nici o urmă despre vre-un act de rea voință și încheie că acea catastrofă se datorește aprinderii unei încălțări în camera dinaintea a tribordului. Nu trebuie căutată nici o răspundere la personalul de pe bord.

— **Logodnă.** Dșoara Silvia Buibaș din Bucu-văț s’a logodit cu d. Vincențiu Radu din Icloda. Felicitările noastre.

— **Serată literară.** Duminecă, în 29 c. la orele 8 seara muncitorii români din Arac aranjează în sala berăriei „Mileniu” o serată literară, ur-

mată de conferință, declamații, muzică instrumentală și monoloage. Muncitorii români, sunt invitați a lua parte la această serată în număr cât de mare. Intrarea liberă.

† **Maxim Novacovici.** Primim următorul necrolog: Se aduce la cunoștință tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoșcutilor, că inbitul nostru fiu, frate și unchiu Maxim Novacovici, teolog de cursul al III-lea în urma unui morb grav ce a pretins operațiunea medicală, între grele suferințe a încetat din viață Joi în 6 (19) Octomvrie la 5 ore dimineata. Inmormântarea se va ține în 8 (21) e. în cimitirul din loc la ora 1 p. m.

Gârbovețiu, 7 (20) Octomvrie. 1911. Nicolae Novacovici ca tată. Lucreția, Ana și Silvia Novacovici, ca surori. Pavel Popescu și Corneliu Mircea, ca cumnați. Aurelia, Valeriu, Tiberiu și Minodora, ca nepoți. Emilia, Ioan, Iosif, Vasilie Novacovici, ca unchi.

— **Evitarea unei catastrofe.** Din Toulon se anunță: O catastrofă asemănătoare celei care a distrus cuirasatul „Liberté” a fost evitată Luni pe cuirasatul „Mirabeau”.

Ofițerii de pe acest vas au observat că aparatul care servește la scufundarea în apă a magaziei cu praf de pușcă nu funcționează de loc. El fusese stricat de mâni criminale. Asemenea au fost stricate aparatele electrice cari servesc la mișcarea turelelor cuirasate.

Comandantul vaporului de război bănuiește pe trei marinari din echipajul lui „Mirabeau”, cari au voit să se răsbune asupra ofițerilor cari i-au pedepsit pentru purtare rea. Acești trei marinari se revoltaseră într’un rind chiar în conra comandantului.

— **Telegrafonul.** La congresul tehnicilor din Copenhaga au vorbit timp de 40 ceasuri o mulțime de specialiști în mai multe limbi. Ne având la îndemână stenografi cari să știe toate limbile și să cunoască și termenii tehnici, au întrebuintat telegrafonul lui Paulsen. Se știe că așa înregistrează vorbele pe o sârmă de oțel. Trebuie 1000 de metri pentru 10 minute. Aveau deci mosoare cu câte 1000 de metri. Aveau două telegrafoane, pe cari le întrebuintau pe rind, câte zece minute. A trebuit în total 250 de klm. de sârmă.

Pe urmă un inginer care știa toate limbile a dictat la stenografi toate discursurile, lepădând ce era repetiții sau de prisos. Dacă voia să controleze, era lesne, căci punea telegrafonul să repete. Experiența a isbutit cu desăvârșire.

— **Cauzele incendiului din Constantinopol.** Marele incendiu care a izbucnit Sâmbătă seara în Constantinopol distrugând cinci cartiere ale orașului, s’a declarat la locuința fruntașului ture Sadik Șerif. Focul răspândindu-se, a distrus și un număr mare de locuințe ale altor nobili turci.

În casele acestora aflându-se depozitate multe puști și o mare cantitate de gloanțe și alte explozibile, s’au produs groaznice explozii, ceea ce a alimentat și mai mult incendiul.

Aprinderea materiilor explozibile se asemăna cu o adevărată salvă de puști. Din această cauză, munea pompierilor a fost paralizată cu desăvârșire.

Proiectilele gloanțelor de pușcă au fost văzute țâșnind prin geamurile locuințelor, ceea ce a produs o mare panică printre pompieri, făcându-i să se refugieze.

Până acum pagubele pricinuite de incendiu au fost socotite la 8 milioane franci.

După stângerea incendiului, pompierii făcând cercetări, s’a stabilit că focul a izbucnit din neglijență.

Atelier de fotografii artistice, de primul rang. Rona și Kinăst, Oraștie Văsar tér nr. 4 (casele lui Hermann). Fotografii și portrete, reproducții după fotografii vechi și noi în mărime naturală, expuneri de obiective speciale pentru interiorari, acatice, și lucrări în aquarel și olei artistic executate. Cei ce se provoacă la anunțul din „Tribuna” capătă 5% rabat. Fiți cu atențiune la firmă.

Mișcare culturală și socială.

5 Noemvrie.

Poiana: Teatru („Nepotul răsfățat”, comedie în 5 acte loc. de T. V. Păcățianu) și concert urmat de dans în sala școlii din deal. Începutul la orele 7 seara.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.
„Tribuna” institut tipografic, Nichia și sora.

FABRICA DE SPALAT CU ABURI

„KRISTALY”

Gőzmosógyár, Kolozsvár, Pályaudvar.

Aranjată cu mașinăriile cele mai moderne, cu putere electrică; spală, calcă și curăță albituri bărbătești și de dame și toffelul de lenjerie cu prețuri moderate. La suma de peste 10 Cor., pachetul se retrimite francat.

Mulțămită publică.

Tuturor stimaților domni și doamne, cari în persoană, telegrafice ori prin scrisori au încercat a ne alina durerea noastră mare cu prilejul trist al trecerii la cele de veci a mult regretatului *Simion Precup*, îmi exprim adânc simțită mulțămită.

In numele familiei:

Alexandru Precup.

REISZ MIKSA

FABRICĂ DE MOBILE

in

BÉKÉSCSABA — NAGYVÁRAD

Andrássy-ut 41—43.

Rákóczi-ut 14.

(Lângă »Apollo«)

VINURI

vechi și noi de vândut.

Adresați-vă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Șiria (Világos) *Petru Benea*, căci Vă trimite numai vinuri bune, curate și pe lângă prețurile cele mai moderate.

Vinuri vechi: Vin alb K — 68 litru. Rizling — 70. Roșu — 94.

Vinuri din anul 1910: Carbenet alb K — 70 litru. Șiller K — 54. Rizling K — 56. Rizling și Ruje amestecat K — 52 litru.

Vin din anul 1911 K — 48 litru.

Vinul să expedieze cu rambursă dela 50 litri în sus sub îngrijirea mea proprie.

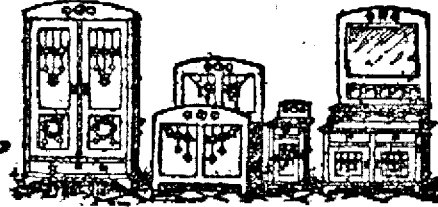
Vase dau împrumut pe timp de două luni Pentru calitatea vinului garantez.

Petru Benea

propr. și neg. de vinuri

Világos (Arad m.)

← **Nicolas Hencilă** →
măsar de zidiri și mobile
Déva, Str. Vasut No 18. (Casa proprie).

Aduce cu stimă la cunoștință on. public din loc și provincie, că și-a provăzut și mărit atelierul de măsurit cu puteri de muncă corespunzătoare cerințelor de azi.

Primește totfelul de lucrări pentru zidiri și mobile, precum și reparări cu prețuri convenabile și pelângă serviu prompt și conștințios.

Mare magazin de tot felul de mobile pregătite din materialul cel mai excelent uscat dela cele mai simple până la cele mai luxoase.

Se caută o domnișoară absolventă de școala comercială

din familie bună, în etate de 16—20 ani, cu practică pentru biroul de librărie, papeterie și institut de arte grafice. Afară de limba română să poșeadă și cea maghiară și germână atât în vorbă cât și în scris. Fetele române sunt preferite. Ofertele provăzute cu fotografie sunt a se adresa firmei **Alexandru Anca**, Gherla (Szamosujvár).

Ești bolnav?

Gratis

comunic fiecăruia cum m'am vindecat de oftică (tuberculosă, inflamație de gât, astma). Succes garantat. Nu pretind pentru aceasta nici o remunerație. O fac numai că m'am hotărât, că aflând o doftorie care să mă scape de grelele suferinți, voi publica pe spesele mele în toate foile.

D-na F. Krizek. Prag. II.

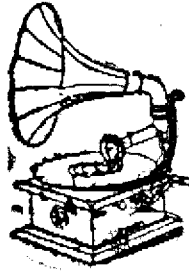
Nr. 2007. (Bohemia).

INSERTIUNI

se primesc cu prețuri moderate la administr. „Tribunei” Arad.

Nici o fabrică de gramafoane și cufoane nu poate să lifereze mai ieftin ca

Reich Aladár,

atelier de instrumente muzicale.

Budapest, VIII., Népszínház-u. 27 T.

Catalog gratuit.

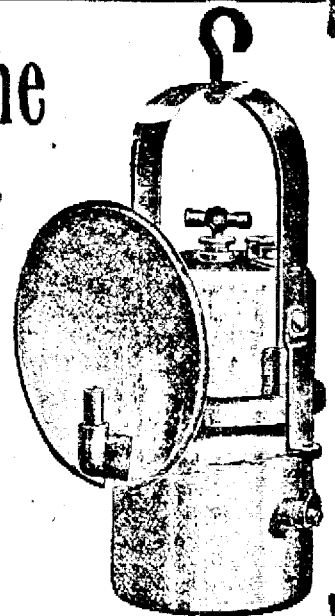
Lampe pentru mine

și tot felul de lampe cu acetylen,
fabrichează

Bartos Zoltán

fabricant de lampe,

Budapest, VII., Gizella-ut 55.

care ține în magazinul său de ghete bogat asortat numai ghete și ciobote pregătite în țară din piele fină veritabilă cu prețuri foarte moderate, fabricate imitate nu are și marfele sale în privința execuțiunii drăgălașe sunt neîntrecute.

La dorință să pregătesc tot felul de ghete și ciobote după măsură.

—: Cine voiește —:
să cumpere
încălțăminte
fabricate în țară într'adevăr
fine, comode, elegante și du-
rabile acela să cumpere cu
încredere la

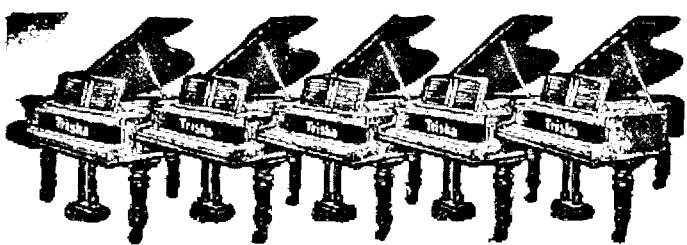
IOAN VUIA

Sătmar — Szatmár,

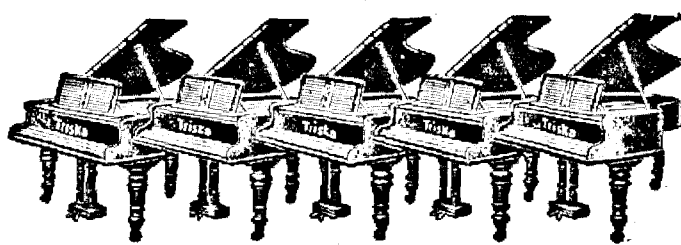
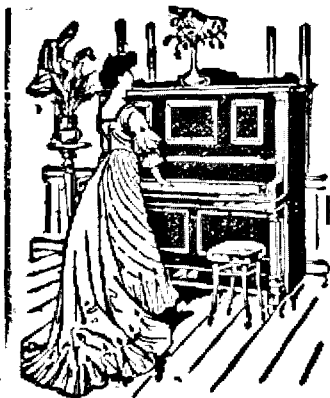
- - Deák-tér - -

In casa lui Keresztes András,

FONDAT LA ANUL 1870.

Acordările și reparațiile le execută
în mod special!

la renumita firmă:

Salon vestit și magazin bogat de:

Piane,
Pianine, și
Cimbalme.

≡ **TRISKA J.** ≡

în Cluj — Kolozsvár, Bartham-u. 14.

Se pot cumpăra și închiria pe lângă prețurile
cele mai avantajoase.

Numai fabricate de prima calitate.

Pentru orientarea on. public dau mai la vale declarațiile de recunoștință în limba maghiară sosite în timpul din urmă:

Stm. D. J. Triska magaziner de pianuri în Cluj.

Azi mi-a sosit pianul. Sunt foarte mulțămît atât cu expunerea lui, cât și cu tonul și organizația internă. Primește De Triska mulțumite mele, că m'ai făcut să ajung la un fabricat atât de bun. În alăturare îți trimit frachtul. Pianul de altfel a sosit fără nici o zgărietură măcar.

M-Igen, 9 Iulie 1907.

Cu stimă

Ikrich Arnold pretor.

Dlul J. Triska, mare magazin de pianuri în Cluj.

Cu pianul cumpărat dela on. Firmă, în cea mai completă măsură sunt mulțămît. Tonul e curat și sonor, și pe lângă că e destul de tare, e și plăcut. Stimul e și acum, după jumătate an atât de neexceptionabil, că nu am observat încă lipsa stimulării de nou. Pe baza acestor experiențe, pot recomanda firma pianurilor ori și cui.

Marosujvár, 27 Aug. 1908.

Borbély János
m. kir. mázsatiszt.**Dlul J. Triska, Loco.**

Pianul numit „Wierth” cumpărat dela D-ta m'a satisfăcut în toată privința.

Cluj (Kolozsvár) 21 Sept. 1908.

Idrányi Gábor
major de artilerie.**Stim. D. J. Triska Cluj.**

Pianul cumpărat la Dv. a sosit în pace și nevătămat. După așezarea lui l-au examinat și probat cunoscuții și amatorii de pian, și eu toți suntem îndestulați, atât în privința prețului, cât mai vărtos a tonului sonor și intensiv.

Szilágysomlyó, 17 Sept. 1908.

Cu stimă
văd. madam Bágy Sámuel.**Marelui mag. de pianuri J. Triska Cluj.**

La șirele adresate mie cu plăcere Vă anunț, că pianul scurt, cumpărat dela Dv. în 1907, în toate privințele s'a dovedit pe deplin corespunzător. Fetița noastră în vârstă de 14—15 ani, care de mai mulți ani învață, cântă la el cu multă desfătare, totdeauna spre marea noastră bucurie și mulțămire.

Dej, 21 Aug. 1908.

Páll
jude de tribunal.**On. Dle!**

Cu pianul procurat dela D-ta, de un exterior estetic, sunt pe deplin mulțămît. Pentru tonul plăcut, frumos și puternic, recomand ori-și-cui firma D-tale.

Bistrița (Besztercze) 20 Aug. 1908.

Cu stimă
Madam Garabet Bálint.**O. D. J. Triska Cluj.**

După folosința de un an, sunt mulțămît cu pianul numit Wirth, cumpărat dela D-ta. Tonul fin, trănicia corzilor, estetica externă, dar în deosebi construcția solidă intenă ridică pianul și peste cele alese la locul prim. Deci, stăt pentru calitățile acestea, cât și pentru îngrijirea și îngășia cu care sunteți și la împachetarea și speșdarea pianurilor, Vă exprim deosebita mea recunoștință.

Deva, 19 Aug 1908

Hajduczy József,
director de bancă.**Declarație.**

În cursul anului 1908 am târguit două pianuri dela firmă J. Triska din Cluj și cu amândouă sunt pe deplin satisfăcut. Liniștit pot deci recomanda ori-și-cui firma lui Triska.

Zágon, 18 August 1908.

Nagy Imre
inv. de stat, cantor reform**St. D. J. Triska Cluj.**

Pardon, că la șirele D-tale numai acum pot răspunde. Prin aceasta îmi exprim deplina mea îndestulare pentru pianul „Stingl” ce l-am cumpărat dela D-ta pe la începutul anului. Execuția lui adeverește mai bine priceperea și calificația D-tale specială. Întreprinderea D-tale o recomand cu plăcere tuturor cunoscuților mei.

Turda, 31 August 1908.

Cu toată stima
Hirsch Bruno.**Firmei J. Triska Cluj.**

Cu mulțămîtă recunosc, că pianul cumpărat dela D-ta, după părerea specialiștilor, în ce privește tonul, execuția, prețul adeverește soliditatea întreprinderii și toată încrederea față de firma Triska.

Dr. Békésy Károly.

Dlul J. Triska Cluj.

Și după 4 ani pot să-ți scriu, că pianul cumpărat din magazinul D-tale e și azi tot atât de bun, cu tonuri plăcute, ca atunci când l'ai trimis. Cu drept recomand deci ficăruia să cumpere pian dela D-Ta.

Cu stimă:

Szepsziszentgyörgy. Révay Margit.

P. St. Dle!

Eu care sunt specialist în muzică pot zice, că eu pianul cumpărat dela D Ta sunt foarte îndestulat. Are tonuri foarte frumoase și plăcute pentru aceea pot recomanda și și recomand tuturor să cumpere pianuri dela firma J. Triska

Gherla, Cu stimă: Ioan Beran,
prof. de muzica și cant.**Magazinului de pianuri J. Triska Cluj Kolozsvár.**

Cu bucurie Vă anunț, că pianul cumpărat acum câțiva ani pe deplin mă mulțămeste.

Cu deosebită stimă:

Dr. Wachsmann Ede.

On. Dle Triska!

Pianul trimis de D-Ta mă satisfăce pe deplin atât ca execuție cât și tonul bun și frumos. Recomand tuturor.

Dej, Cu stimă: Madam Gajzágó László.

St. firme J. Triska, Loco.

Vă anunț, că pianul cumpărat dela D-Voastră din firma W rth Ferencz (elevul lui Bozendorf) mă mulțămeste pe deplin.

Dr. Kenyeres Blasius.

Cu pianul Bözendorfer cumpărat dela firma J. Triska, nu numai eu ci și toți muzicalii cari s'au abătut prin casa mea, am fost foarte mulțămiți. Firma vrednică de toată încrederea o recomand cu toată căldura.

Cluj (Kolozsvár), Cu stimă:

Dr. Höncz,
profesor academic privat.**On. firme Triska J. Cluj.**

Vă aduc la cunoștință, că construcția eternă a pianului meu, în urma reparațiilor și renovărilor făcute de Dv., se poate iarăși folosi perfect și pentru aceea nu pot scăpa ocazia de a nu vă exprima mulțămîta și recunoștința mea.

Torda-Szentlászló. Gróf Mikes Miklós.

Firmei Triska Cluj.

Prin șirele acestea Vă exprim bucuria mea pentru repararea pianului meu, în urma căreia a căpătat un ton nou și foarte melodios, ceace Dv. vă servește spre laudă și onoare, iar mie-mi dă prilej a Vă exprima recunoștința și deplina mea încredere. Korpád,

Madam Ferencz Gyula, Boar Ana.

On. Firmă.

În epistola de ieri uitasem să vă amintesc că mi-a sosit pianul trimis și deja e și aranjat în salon. A sosit în condiții perfecte. E foarte plăcut tuturor, și se bucură de laudă generală.

Szamos-Ujvár, 5 Iunie 1909.

Walton Robert
profesor de liceu.**On. magazin de piano Triska, Cluj.**

Deși cam târziu, nu pot scăpa ocazia a nu-ți exprima recunoștința mea pentru pianul trimis. Instrumentul e inecceptionabil, are un ton foarte plăcut, iar exteriorul corespunde pe deplin Vă mulțămesc, că fără să-l văd și aleg, m'ați satisfăcut atât de bine.

Zelau (Zilah) 1 Maiu 1909.

Cu stimă Mátyás Adolf.

Firmei Triska Cluj.

Pianul a ajuns în pace. Ne-ai câștigat plăcerea generală. Vă mulțămim pentru serviciul prompt și onest.

Ioan Bucur
preot gr. ort.**Dlul J. Triska Cluj.**

Cu pianul cumpărat dela D-ta sunt mulțămît. Nici după expirarea unui an n'am aflat nici o smintă.

Dej, 24 August 1908.

Becsky Bálint

asesor la sedria orfanală comitatensă.

On. Dle Triska.

Cu pianul cumpărat dela Dv. toți sunt mulțămiți și ne bucurăm că ne-ai satisfăcut dorința tuturor.

Mocs, 18 Aug. 1908. Madam Nagy Elek.

Dlul J. Triska Cluj.

Pianul trimis m'a satisfăcut pe deplin.

Zagon, 19 August 1909.

Cu stimă

Văd. Bécássy.

Dlul J. Triska, Cluj.

Recunosc cu plăcere, că pianul trimis mie e de o calitate neexceptionabilă, și pentru aceasta voi recomanda firma D-tale în jurul cunoștințelor mele.

Szilágysomlyó, 1 Sept. 1908.

Marossy Aranka
profesoară la școl. civ.

De neîntrecut!

Spălătorie aranjată cu mașini electrice pentru curățirea chimică a hainelor, colorare și spălarea fulgilor de perini.

LUCZA JÓZSEF

Seghedin—Szeged, Laudon-utca 9. sz.
(Colțul pieței Valeria.)

Având sistem propriu de-a curăți chimic și a colora, sunt neîntrecut în meseria mea. Colorez haine de domni, dame, copii, dantele, stofe de moșie și convoare. Pierdelele le spăl cu mare grijă. Pentru doliu coloraz haine în negru. Comandele le execut îndată cu mare acurateță. Baltoane de piele le coloroz în colori închise.

Stefan Fekesházy

Institut de vâpsitorie de haine și curățătorie chimică.
Bistrița, Fötér 17. Lânga Primărie.

Primește: curățiri licioase și fine, curățire de trusouri, albituri de desupt, de masă și albituri de pat; perdele și orice lucrări de brânșă aceasta cu prețuri foarte ieftine.

Curățire și vopsitorie chimică de totfelul de haine pentru bărbați și femei, pardesii și jachete fără ale desface; apoi materii de mobile, perdele dantele și altele. Execuție promptă. Prețuri foarte moderate.

BRAUN ANTAL

fabricant de instrumente muzicale în
Temesvár. Centr., Strada Prinz Eugen No. 14.
(Casa proprie).

Cel mai mare și mai ieftin izvor de cumpărare în Ungaria de sud

în

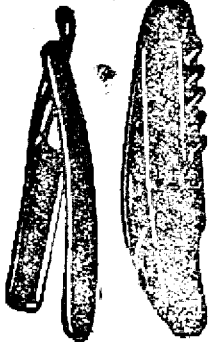
instrumente: de alamă, lemn, de suflat, cu coarde și instrumente de bătut precum și părțile constitutive a acestora. = Reparările se execută artistic. Prețuri moderate.

Instrumente vechi se cumpăra sau se schimbă. Export în mic și mare.

Szighety Sándor

atelier de cuțite și tocilărie artistică
Budapesta, VII., Strada Akácza No 64.
Colțul Străzii Király.

Se recomandă pentru ascuțirea și repararea de foarfeci, cuțite, brice și tesacuri de bucătărie în condiții ireproșabile și pr. conv.

Mare depozit de unelte și utensilii pentru barbieri, ca foarfeci, brice și curele de ascuțit etc. etc. precum și cuțite de buzunar ș a.

Pentru barbieri se ascut două briciuri gratuite dacă trimit 12 deodată.

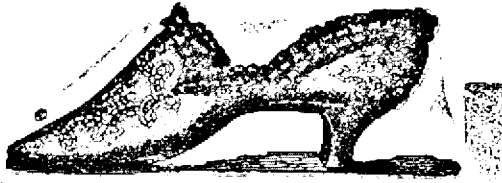
Comandele se execută prompt și conștiințios.

Premiat la a. 1902 din partea expoziției Industriale din Beclcherecul-mare.

BERBERSZKI MIKLÓS

păpucar,

— Nagybecskerek. —

Liferează în țară și străinătate păpuci de piele, păsă, mătase și catifea, pentru bărbați, dame și copii cu prețurile cele mai ieftine. Serviciu prompt. — Catalog trimit gratuit. — Revizătorilor li-se dă rabat.

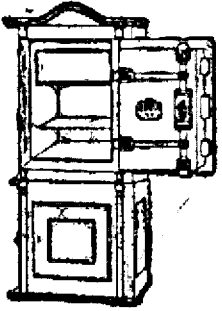
Fabrica budapestană de casse de bani

Gelléri și Schuller

BUDAPEST

Fabrica: IX., Rákos-utca 4. Depozitul orașenesc și biroul: V. Széchenyi-u. 7.

Liferanții ministerului de agricultură, de honvezi, căilor ferate ungare și al poștelor.

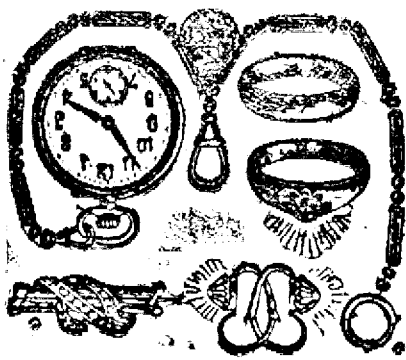

Efectuiază casse de bani, libere contra focului și spargerilor, casse pancelate pentru păstrarea documentelor.

Catalog gratuit și franco.

A. Slepák, giuvaergiu și ceasornicar

Marosvásárhely, Széchenyi-tér 43. sz.

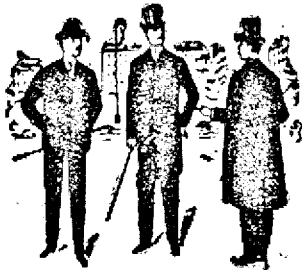
Mare asortiment în ceasuri de buzunar de aur, argint și nickel, în ceasuri de părete. Giuvaericale fine, cu briliante, obiecte de lux în argint și articole optice. În atelierul meu se reparaază ca nouă, lucrurile vechi, anume giuvaericale și ceasuri, pe lângă garanță. Prețuri solide! — Serviciu prompt!

Schapira Arnold

giuvaergiu, ciasonicar și optician,
Brassó, Strada Porții 36.

Mare asortiment în ceasuri de buzunar, de aur, argint și nickel, în ceasuri de părete. Giuvaericale fine, cu briliante, obiecte de lux în argint și articole optice. În atelierul meu se reparaază ca nouă, lucrurile vechi, și anume: giuvaericale și ceasuri, pe lângă garanță.

Prețuri solide!
Serviciu prompt!

Haine, pardesie și paltoane

moda cea mai nouă, din stofă modernă, de toamnă și de iarnă, croite admirabil, se pot comanda ieftin la

Mészáros Károly,

croitor de haine bărbătești,
Kolozsvar, Szentegyház-utca. 6.

Omaszta János,

fabricant de lămpi pentru trăsuri.

Budapest,

VIII., Oriás-utca 20/a.

Primește comande de ori-ce lămpi pentru trăsuri și automobile, comande pentru galvanoplastică și — ori-ce reparaturi de brânșă. —

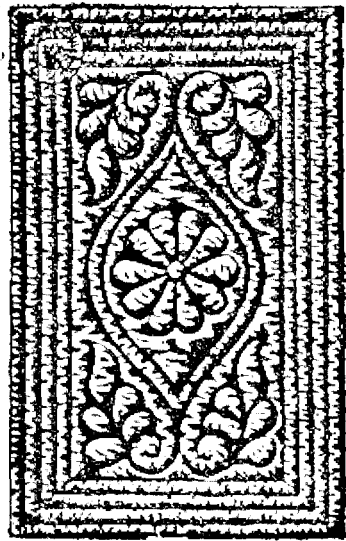
La Librăria Tribuna să află de vânzare

A. MAIOR:

MAGDALENA.

Dramă în trei acte și în versuri (cu subiect din Biblie) à 3 coroane + 20 fileri porto.

O rugare modestă, care nu vă costă nici o obsoală, dar administrației ziarului nostru poate fi de mare folos. Ziarul nostru roagă pe onorabil public, că la cererea prețurilor curente sau la orice cerere sau cumpărare să se prevadă că anunțul firmei la cetit în ziarul Tribuna din Arad.

Bartlensky János,

plaponar și tapețier.
Temesvár-Józsefváros,
Hunyady-utca 23.

Recomandă în atenția on. public din loc și împrejurime atelierul său renovat de plapoane și tapițerie. Primește ori-ce lucru de branșe pe lângă prețuri ieftine și serviciu prompt. Plapone gata are în magazin. Face reparaturi cu preț ieftin.

Prima industrie de cazane din Ungaria

Szatmáry Mihály, turnător de cazane,

Szeged,
Szentháromeág-utca 41. sz. (casa proprie).

Aduc la cunoștința on. public, că atelierul meu de cazane l'am înnoit cu diferite mașini, așa că sunt în stare să satisfac ori-ce comandă. Pregătesc cazane pentru abur, repar cazane la mori, corăbii, cazane de apă, petroleu, spirt și chiar și cazane la locomobile.

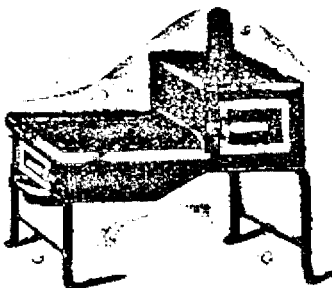
CARL GÜRTLER

lăcătuș artistic și pentru edificii

SIBIU Str. Elisabeta 26.

se recomandă la toate lucrările ce se țin de specialitate mai ales

LA ZIDIRI NOI.

Lucrări ornamentice, precum peatră grilaj, grilaj la morminte și galerii, se pregătesc conform gustului în modul cel mai succes.

Paratonere și montarea lor. Instalațiuni de apaducte, closete, baie, introducerea electrică executate cu măiestrie.

Reparaturi se primesc. Mare magazin de căminuri perpetue în diferite mărimi.

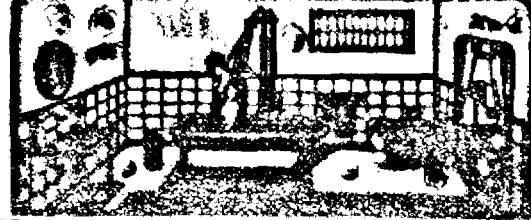
Carl Gürtler junior.

Rudolf Hiller, lăcătuș artistic și

Sibiu-Nagyszeben,

Atelierul: Rosenfeldgasse 6/a; Locuința: Wagnergasse 23

Primește lucrări de lăcătușerie, precum: grilaje la case noi, porți trepte, balcoane, îngrădituri la grădine și morminte. Casse de bani contra focului în ori-ce execuție. Telefoane de casă, telegrafe și sonerii electrice, apoi, apaducte, aranjament pentru camere de baie, closete și fântâni cu pompă pe lângă prețuri moderate și execuție artistică. Ori-ce reparaturi se efectuează repede cu prețurile cele mai ieftine și pe lângă garanță.

Josif Haas

zugrav de biserici în

Nagyszeben - Sibiu - Saggasse No 13.

PRIMEȘTE:

și ia în itreprimere zugrăvirea de biserici, în tot stilul, împodobirea lor, pictarea altarelor și icoanelor sfinte precum și lucrări de aurărie.

Execuție splendidă.

Inst. de zugrăvire artistică. Comandele se execută cu cea mai mare specialitate. La cerere face schițele necesare, iar la angajament merge în persoană.

Prețuri moderate.

Pregătite în atelierul său propriu.

Anton Juratsch, pantofar pentru domni, dame și copii,

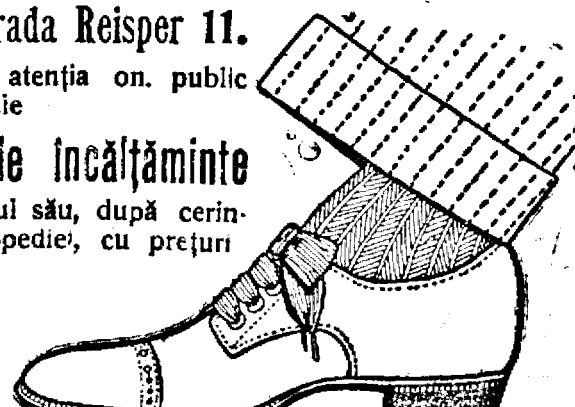
Nagyszeben, Strada Reisper 11.

Recomandă în atenția on. public din loc și provincie

prăvălia sa de încălțăminte

pregătite în atelierul său, după cerințele modei și ortopedie, cu prețuri foarte moderate.

Reparaturi execut ieftin!

Prețurile cele mai moderate!

Material prima calitate!

Serviciu prompt!

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că mi-am aranjat în Timișoara, Piața George Nr. 4. un modern

atelier dentistic.

Practica mea veche mă dispenzează de o mai amănunțită recomandare, augurându-mi în schimb încrederea în satisfacerea ori-cărei pretenții a pacienților. — Cu stimă:

Götzl Mór,
dentist.

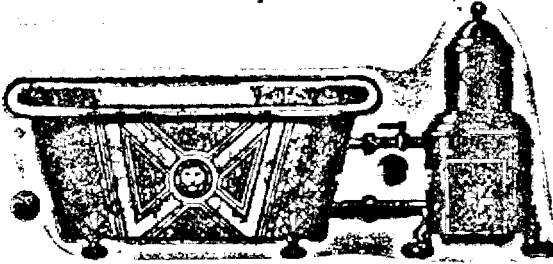
Carl Piffel, prima fabrică de obiecte de metal

Premiat de mai multeori.

Telefon 184.

Temesvár-Erzsébetváros. Gyár: Hunyadi-u. 14. Üzlet: Hunyadi-ut és Missits-utca sarkán Krausz-féle házban.

Recomandă obiectele sale foarte frumoase și solide de tinichigierie și anume: vane de scaldat, de șezut și pentru copii, scaune pentru scaldat, încălzitoare și vane de scaldat după cel mai bun sistem (sistem propriu.) Lăzi pentru lemne și pentru cărbuni și alte edibctoe e mtal: precum ciubere, ucloare și canl. — Apoi litere de tinichea și de cositor, inscripții de metal, tăbliță cu numărul casei și cu numele străzii, mărci și firme de ținc. Conduct pentru apă, aranjări pentru baie și closete engleze cu neîntrecutul aparat »Temes«.

Acoperiri de case și turnuri, globuri și cruci.

Catalog de prețuri la dorință gratuit.

Ucenici se primesc cu condițiuni foarte bune.

Cei cari au lipsă de ghețe să se adreseze prăvăliei nou aranjate de ghețe alui

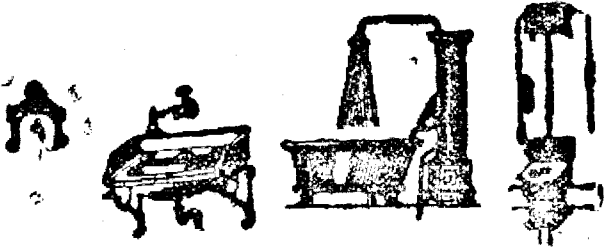
Nicolae Lungu,

Pancsova, Strada Gizella (Mészáros).

Asortată conform cerințelor moderne unde se află de vânzare ghețe lucrute în atelierul propriu, pentru bărbați, dame și copii, executate elegant și trainic, cu prețuri moderate. Lucrează ghețe după măsură, în timp scurt, execuție elegantă și prețuri ieftine. — Pentru picioare defectuoase ghețe speciale!

Apaducte.

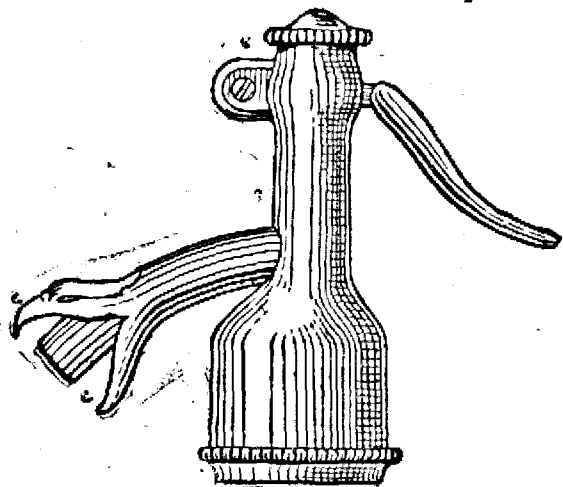
Ceice doresc apaducte ieftine să se adreseze la antepriza lui

Balázs Mihály, Marosvásárhely, Szentgyörgy-utca 16 sz.

— Primește pelângă garanție orice lucrări din acest ram ca introducerea de apaducte și canalizare trebuincioasă pentru castele, comune, spitale, casării și școale. — Specialist în sondaj — Primește pe lângă condiții avantajoase ținerea în ordine și repararea caselor în cursul unui an. — Prospecte gratuit. Se angajează pe anul întreg pentru ținerea în bună rânduială a caselor și pentru repararea bazinului closetului. Oferă aparatul pentru clătirea closetelor — noul care nu reclamă spese și de fiecare bucată dă garanția de 3 ani. —

Itzkovits Gerson, Budapesta, IX.,
Strada Tompa No 14.

Dulapuri de gheață la cari e necesară gheață

puțină, preparate pentru măsurarea vinului și a berei, conducte la pregătirea berei și pentru scurs, în prețuri moderate și serviciu prompt. Intreprindere de accesorii la fabricarea zodei, sticle de Bohemia, sirup de smeură, lămâi și ananas, alabastru și praf de limonadă ș. a. Comandele se efeptuiesc prompt și cu prețuri convenabile.

Bordy József,

cojocar-blănar,

Marosvásárhely, Széchenyi-tér Nr. 13.

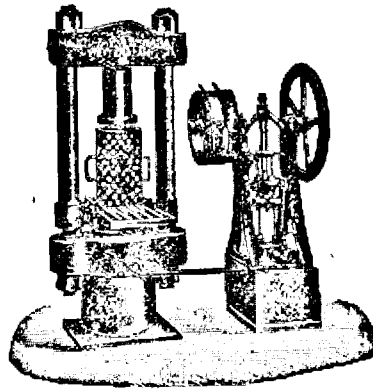
Recomandă articolele de blănărie și cojocărie, dela cele mai simple până la cele mai complicate. Primește și reparatură. Imprumută bunde de călătorii și ia spre păstrare în timpul verii, paltoane de iarnă și blane, pe lângă asigurarea contra focului. — Comandele se îndeplinesc prompt, ieftin și cinstit.

Májerszky Barnabás

fabricant de mașini

in Nyiregyháza.

Fabrichează după o experiență bogată ca specialitate

prese de olei mânate cu apă.

Piue de olei, construcție simplă ori complicată. Prăjitori de olei pentru încălzire cu aburi ori foc. Teasc pentru sămburi de bostan. Mașini pentru perfecționarea oleiului și aranjamentul complet pentru fabricarea oleiului. Unelte de melițat floarea soarelui, ș a.

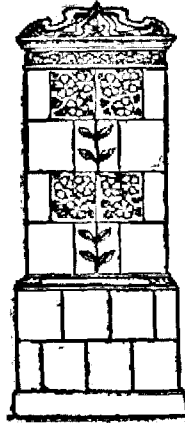
Exportul până acum în 237 uzine.

Pregătesc

cupatoare de teracotă,

căminuri, vase, glastre, cu prețuri moderate.

Pentru durabilitatea lor garantez. Primesc și repararea cupatoarelor vechi și în provincie. Rugând sprijinul mult onoratului public:

Magyar István,

fabricant de căminuri și articole de lut
Temesvár-Gyárvaros, Kém-u. 16.

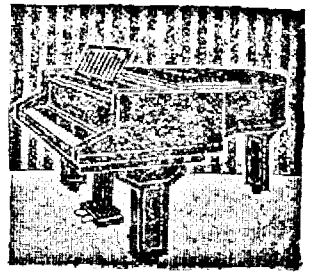
Pianuri sau Harmoniuri

se cumppără mai bine și ieftin în cunoscutul și solidul magazin de pianuri și harmoniuri

V. Heldenberg, Sibiu Strada Căsnădiei 9.

(vis-à-vis de Hotelul Impăratul Roman). întemeiat la anul 1867 ca l-a prăvălie de pianuri în Transilvania.

Mare depozit de instrumente nouă și întrebuintate: pianuri, pianine, harmoniuri cu prețurile originale de fabrică. Sortiment bogat de pianuri de închiriat. — Plătire în rate după dorință. Pianuri vechi să primesc ca schimb.

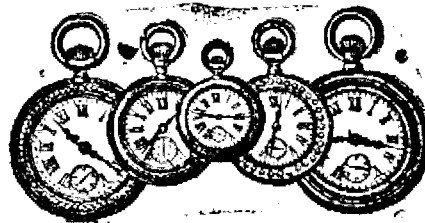
H. Miklós J.

ciasornicar,

Sibiu — Nagyszeben, Reispergasse 11

Cea mai ieftină sursă de cumpărat a totfelul de

CIASORNICE

de buzunar și de părete și ciasornice deșteptătoare, precum și articli optici. Prăvălie de obiecte de aur și argint signate oficios.

Toate reparaturile se execută prompt și cu garanția.

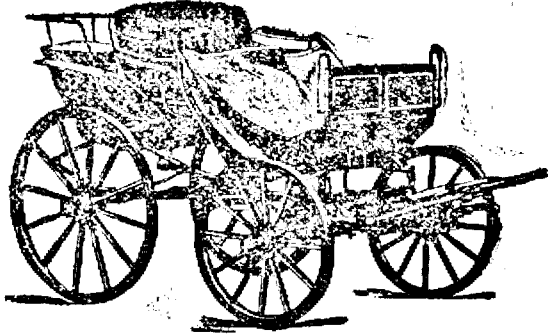
M'am tot cugetat,
că în scumpetea asta mare,
cum aş putea să economi-
sez, ca să mă pot ajunge
— cu leafa ce-o am! —

Şi m'am convins
deja acum, că numai așa
pot să ies în curat cu spe-
sele, dacă im voi comanda
vestmintele de lipsă la:
GHEORGHE MARITA
croitor hărbătesc și de uniforme militare
Arad, Kossuth Lajos-utca 66.

Urmaşul lui Francisc Mirko **ADOLF LOGOFET**

Timișoara-Josefin, Str. Fröbel No 16.

Primeşte spre efectuare totfelul de lucrări de
fabricări de căruțe

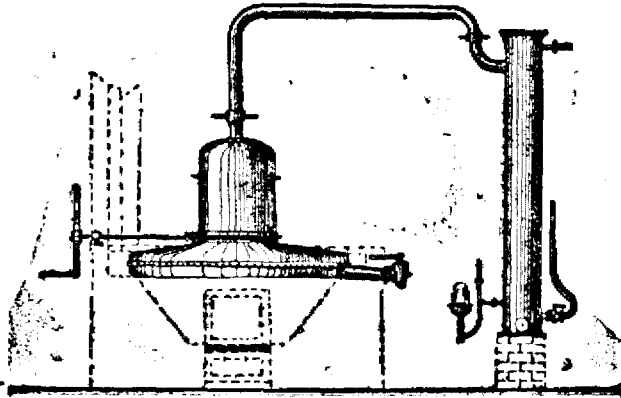

pelângă serviciu
culant și execuție
promptă.
Mai departe
execută tot-felul
de lucrări de
selar, lustru-
itor, faur și
rotar etc.
pelângă prețurile
cele mai ieftine

Schuster Hans, hărăgar Szászváros, Korház-utca.

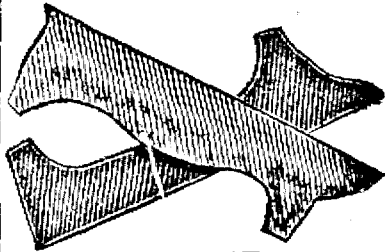
Primeşte spre efectuare: instrumente de fabricare de spirt, cognac
liquor, țică și instrumente de a condensa acestea. Mare maga-
zină. Tot felul de
instrumente și lu-
cruți necesare la fa-
brici. Vase de aramă
roșie pentru hote-
luri, birturi etc. Vase
de fier cafea, vase
de spălat și curățit.

Primeşte montarea
și repararea
lăntănelor artificiale
pe lângă prețuri mo-
derate Comandele
se execută prompt.

J. Gottstein, fiul, prăvălie de piele și Nagyszeben, Kleiner Ring 5. accesorii pentru in- dustria de cojocărie, curelărie și ciobotărie

Mare depozit de diferite piei lucrate în țară și străinătate. —
Specialități de piele. Piele lucioasă și șurțuri de piele. Tălpi
Vachè și opinci. Fețe pentru cisme și ghețe. Ață pentru ma-
șină și cusut. Sfoară de cusut
albă și colorată. Tort diferit. —
Pâslă, barchet, pânză, tălpi de
pâslă și asbeht, garnitură de gumă
și clorapi de gumă. Șiretură și
postav de curățit ghețele. Cuie
de lemn americane. Calapoade
pentru ghețe și cisme. Cremă
și lac și diferite articole.

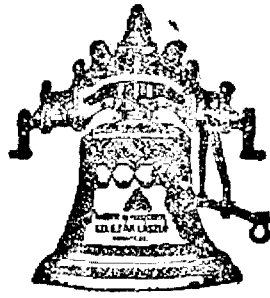
Magazin nou de lemne. Telefon 579. Lemne de foc în preț ieftin!

AVIZ!

Avizez onoratul public din Arad și jur, că am preluat
magazinul de lemne f. Novák

care se află înaintea vămii de lângă podul cel vechiu,
unde vând lemne tăiate, netăiate și stâlpi cu prețurile
cele mai ieftine. — Cu conducerea magazinei este în-
credințat dl *Károly Feller*, care face totul, ca să câștige
încrederea on. public. — Pentru lămuriri rog să se adre-
seze direct lui. — Cer sprijinul onoratului public:
KALKÓ SÁNDOR.

Fabrică de clopote

Distinsă la expoziția
universală din Paris.

Szlezák László

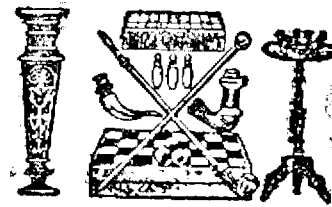
fabrică p. turnat clopote, accesori
de turnuri și stativele lor

Budapesta, Frangepán-u. 77.

(Casa proprie. Lângă stațiunea tramv. electric).

Se recomandă pentru executarea ori-
căror lucrări din acest ram, ca turnarea
de clopote noi și vechi, pelângă ga-
ranție de mai mulți ani, cu coroană de
fier invenția mea. Pregătesc statine
drepte și plecate pentru clopote.

Preliminare se trimite la cerere gratis
și franco. — La dorință merge și în pro-
vincie pe spesele proprii. Execuție solidă.

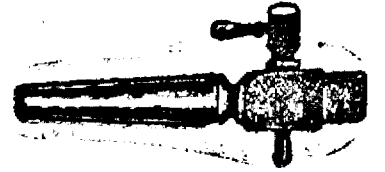
LÉVAY GYÖRGY

STRUNGAR

SZEGED, Püspök-tér 4.

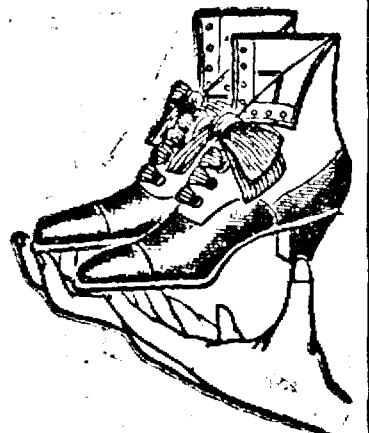
Primeşte spre efectuare și reparare totfelul de lucruri
ce aparțin acestei branșe, precum: popice și bile, dopuri
și slăvini (pipe) pentru buți gherghefuri p. lucru de mână,
articole p. fumători, cămășuri, șpițuri etc.; bile și dacuri
pentru biliard; domino, șah
și totfelul de decorații, la
mobile, etc., cu're și a.

Comandele se efectuează
prompt și conștiințios.

Bencsik Zsigmond în Déva

Oferă: GHETE AMERICANE ȘI
FRANCEZE cusute cu mâna în
atelierul propriu precum și GHETE
GATA, format modern pentru băr-
bați, femei și copii. Galoși, ghețe
comode și pentru gimnastică. Mare
magazin de gume renumite de Su-
llivan pentru tocuri la ghețe și creme
excelente. Ghețe pentru picioare ne-
regulate și bolnave le pregătesc
după măsură. La comande din pro-
vincie este destul a se trimite o
gheată folosită. — Serviciu prompt.

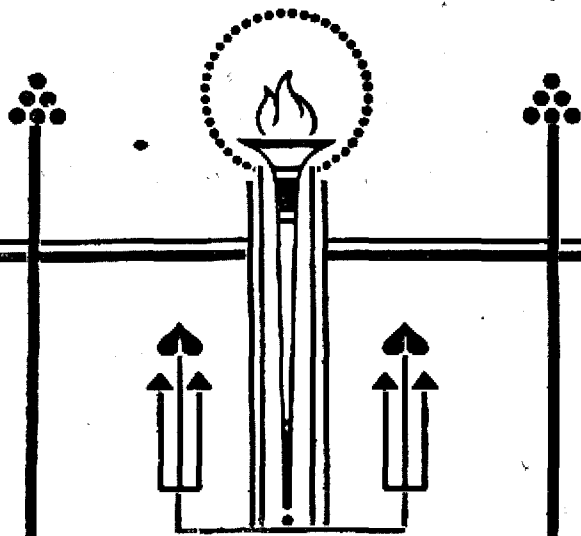
Telefon p. oraș și comitat 502.

TRIBUNA

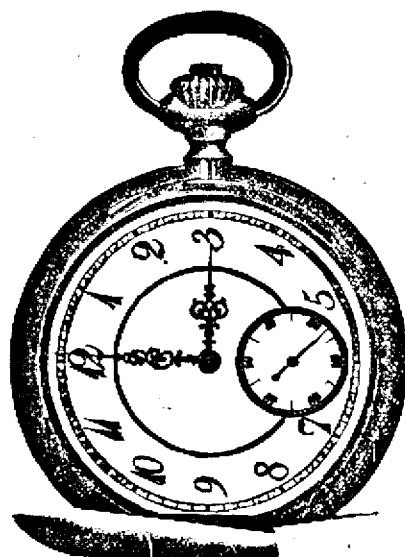
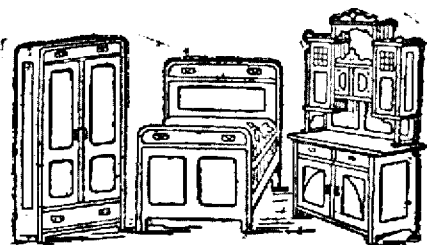
▣ INSTITUT TIPOGRAFIC ▣
▣ NICHIN ȘI CONS. ARAD ▣

Atragem atențiunea onoratului public românesc asupra Tipografiei noastre care e bogat asortată cu cele mai noi și moderne litere și mașini instalate cu motoare electrice, se recomandă pentru tipărirea de foi periodice, cărți didactice, cărți literare, tipărituri pentru bănci: registre, acții, libele de depuneri, libele de plată cum și toate celelalte blanchete necesare. Bilete de logodnă, de cununie și de vizită, anunțe funebre, cuverte, afișe, invitații, reclame; cu un cuvânt tot ce se ține de arta tipografică. — Comandele se execută prompt și conștientios. Tot aici se pot abona ziarele: »Tribuna« și »Tribuna Poporului«.

BAUMANN ARNOLD succesorul
LÁHNI KÁROLY,
fabricant de mobile.
Alba-Iulia, Piața Szent István Nr. 11.

Recomandă mobile pregătite în atelierul său din cel mai bun material, pentru dormitoare, sufragerii, locuințe garson și — birouri pe lângă prețuri ieftine. —

Cele mai bune
orologie
— cele mai solide și cele mai după modă —
juvaericele
atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă che-
zășie de 10 ani și prețuri ieftine, livrează cea
mai bună prăvălie în aceasta privință în
întreagă Ungaria

BRAUSWETTER JÁNOS

orologier în SZEGED:

CATALOG cu 2000 chipuri se trimite GRATUIT.

Notez că numai aceia vor primi catalogul gratuit cari îl cer cu
provocare la ziarul Tribuna. (ad. scriu că a cetit anunțul în Trib.)
Correspondențele se fac în limba maghiară, germană și franceză.

Nici o damă să nu întârzie așa face

costumele precum și altă îmbrăcăminte pe stilul englez și francez; pe cari le poate comanda la mine; garantez pentru chic, lucru după jurnalelele cele mai nouă. Serviciu prompt! Pentru damele cari nu sunt din loc, primesc și două probe la zi. — Se poate comanda și prin poștă la cari dau însușirile cele mai urgente. Haine și costume de doliu să fac în 24 de ore. Rugând pentru binevoitorul sprijin semnez cu stimă

George Rummel

croitor englezesc și franțuzesc pentru dame.
Nagyszeben, Str. Honterus Nr. 5.

Schwalb Adolf fia Vilmos
tinichigiu și arămier.

Budapest, VII. Verseny-u. 8. Colțul străzii Murányi.

Pregătește totfelul de lucrări de tinichigiu, articole pentru bucătărie și gospodărie, unelte pentru stupărie, vase pentru miere. Fabricate de specialitate: măsurii de litru din tinichea albă ori nickel, cană pentru olei, lack ori petrolu. facile, lămpi de carbid și alte articole tehnice.

Cassete pentru bani.

Catalog gratuit și franco.

Edificare ieftină!

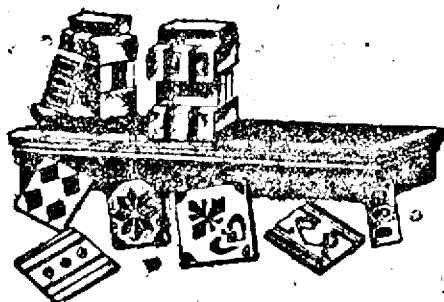
Intrece ori-care edificare din alt material. Sistemul meu e brevetat Nr. S—5546. Se face prin prepararea în mod propriu al betonului, ori alte materii.

Primesc totfelul de edificări, locuințe, case de închiriat, edificii economice și dominiare, crepuri, fântâni, poduri, canalizări, îngrădituri, trepte, padimentări de terase, acoperiș fa-cement, învălituri de cement.

În depozitul meu se găsesc felurite preparate de cement, pietri de edificiu, țigle, colonne pentru case, streșini, trestie pentru tinciuală, cement Portland, gips, var stins ș. a. — Prețuri curente trimit gratuit.

Iosif Simics

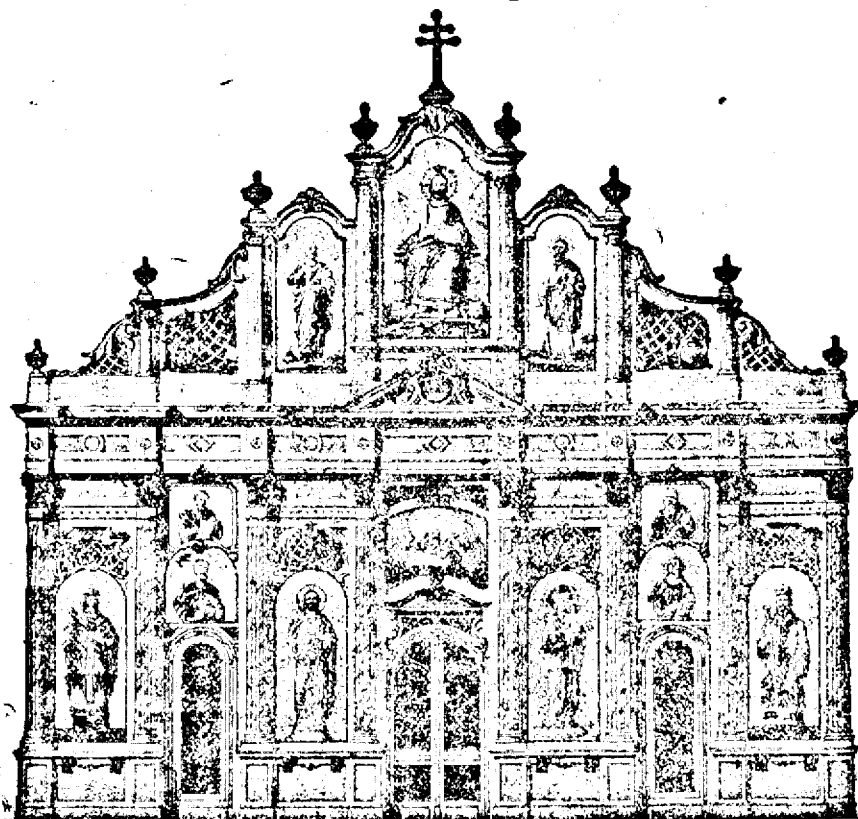
întreprindere de edificare cu beton, fa-
bricant de obiecte de cement și pierte.

Nr. telefonului:
246.

(Casa proprie)
LUGOȘ,
Str. Buziaș 37.

Schmidt János succesor Schmidt Ferencz
institut pentru ridicarea altarelor în
Budapesta, Kőbányai-ut 53.

Pregătește: altare, amvoane, cripte, statui sfinte și întregul aranjament bisericesc, în orice stil, conform pretenziunilor artistice și pe lângă prețuri convenabile. Se recomandă ca specialist, de München la renovarea altarelor vechi. Planuri și cataloage trimit gratuit precum și primirea muncii o face pe speșele sale proprii.

Prețuri moderate.

Condiții favorabile de plată.